

Met Jezus : stille halve uren

<https://hdl.handle.net/1874/235642>

Mit Jesus
Still Leben Mein
Du
Ch. Schmalzbach

GUNNING

2
G

63

J.H. GUNNING J.H.

Sibi et Amicis

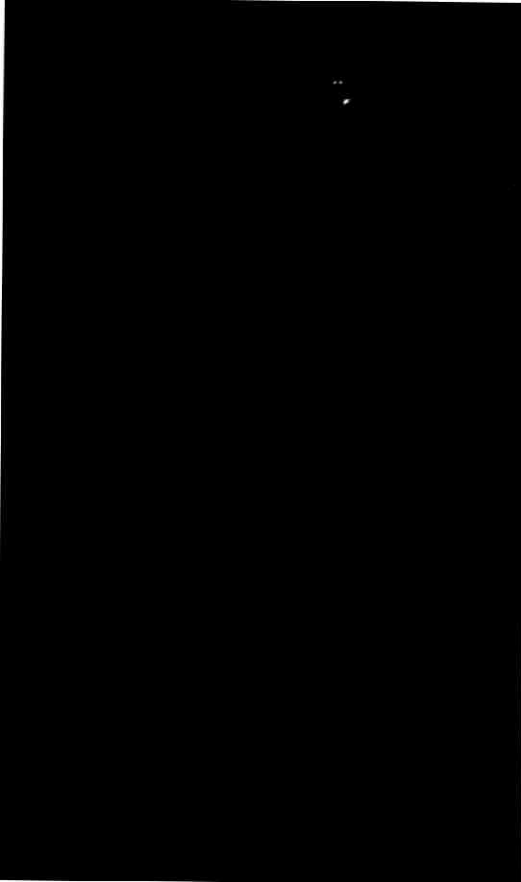
EX-LIBRIS

VERITE SANS PEUR.

1909.

W.V. LEUSDEN

21.8.2.

MET JEZUS.

~~28239~~

GUNNING 2. 4. 63
MET JEZUS.

STILLE HALVE UREN,

naar het Hoogduisch

VAN

Th. SCHMALENBACH.

MET EEN AANBEVELEND WOORD VAN

J. H. GUNNING Jr.

AMSTERDAM,
W. H. KIRBERGER.

1879.
BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.

mm 12528

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

0738 4534

UIT DE

STEMMEN VOOR WAARHEID EN VREDE.

Een verblijf van eenige dagen aan de badplaats Oeynhausén bracht mij dezer dagen in aanraking met een klein aantal vrome en kundige landgeestelijken. In de pastorie van een hunner zag ik ook, dat Gregor Samarow het beeld van den Hanoveraanschen leeraar, door hem zoo aantrekkelijk geteekend, inderdaad aan de ervaring ontleend kan hebben. Onder deze medebroeders blijft bij mij in dankbare gedachtenis de herder en leeraar van Mennighüssén, Th. Schmalénbach. Reeds had ik eenige weken vroeger thuis van hem een Vortrag gelezen over: »die Realität der unsichtbaren Welt,» die mij met verlangen naar per-

soonlijke kennismaking deed uitzien. Van hetgeen die kennismaking mij opleverde, wil ik hier niet spreken. Alleen kan ik niet nalaten op enkele der geschriften, in welke deze persoonlijkheid zich afdrukt, in warme genegenheid de aandacht te vestigen. Past. Schmalenbach redigeert met een anderen medebroeder, Volkening, een Volkstijdschrift, Christl. Monatschrift, dat het kenmerk zijner voortreffelijkheid met zich draagt in het groot getal zijner lezers, ongeveer achttien duizend. Het is een stichtelijk tijdschrift, gewoonlijk aanvangende met een korte, kernachtige preek of toespraak van een der beide redacteuren, of van een anderen voorganger. Daarop volgt dan het een en ander aan het geestelijk, kerkelijk, maatschappelijk of wetenschappelijk leven ontleend. En ten slotte ontvangt het volk, voor hetwelk dit maandschrift bestemd is, in de laatste bladzijden onder den titel *Weltumschau* een leerrijk, kernachtig, voor ieder verstaanbaar overzicht van hetgeen de laatst verlopen maand op het gebied des openbaren levens heeft zien gebeuren. Een gemeentelid, wien ik mijne vreugde uitdrukte dat de vele lezers van dit blad maandelijks,

behalve al het andere, zulke gezonde beschouwingen omtrent de politiek van den dag, zulk een gedurige toelichting der loopende gebeurtenissen uit Gods Woord ontvingen, andwoordde mij: »ja, jammer slechts dat zij het maar ééns in de maand lezen; werd hun dat alle dagen voorgehouden, het zou een krachtig middel tegen al het sociaal-democratisch vergif zijn, dat aan ons arm volk onophoudelijk toegediend wordt.»

Eene vaste rubriek in elk dezer jaargangen vormt een twaalfstal korte overdenkingen onder den titel »Stille halbe Stunden.» Van deze zijn een 36 tal, dus drie jaargangen, samengevoegd in het lieve rijke boekje dat wij hiermede aanbevelen. Vooraf gaat »Eine gute Vorrede.» Wel mag de schrijver zelf haar zoo noemen. Zij is van niemand minder dan van J. A. Bengel, en bevat eenvoudige maar krachtige woorden, waarin deze oude Godsman de heerlijkheid prijst van Jezus Christus, den Heiland, die als een tegenwoordige kracht in ons hart opgenomen, in dat hart alles werkt en onderhoudt wat tot den eeuwigen vrede noodig is. De overdenkingen die dan volgen, elk twee of drie bladzijden groot, geven naar

onzen indruk in waarheid niet alleen een „stil” maar ook een gezegend en gewijd „half uur.” Onder de rubrieken: Christus’ persoon, Christus’ kracht, Christus’ vrede wordt een rijkdom van onderwerpen, die zich uit de opschriften laten opmaken, zoo behandeld, dat telkens de overdenking als van zelve in een innig gebed uitloopt. Moge mijne aankondiging dienen om onder den rijkdom van christelijke lektuur die ook uit den vreemde tot ons komt, onder ons aan dit geschrift een plaatsje te doen inruimen. Niemand zal zich over zijn „half uur” met Schmalenbach’s overlenking doorgebracht, beklagen.

’s Gravenhage.

J. H. GUNNING Jr.

EENE GOEDE VOORREDE.

Men verdiept en verliest zich in de tijdelijke dingen, in aardische zorgen en in vleeschelijke lusten; men staat aldus op en legt zich neder, jaar in jaar uit, alsof ons aan het leven in dezen tijd alles gelegen ware, en alsof onze toestand in de eeuwigheid ons volstrekt niet aanging. Dit mag inderdaad dwaasheid, dit mag verstoktheid heeten. Dit aardische leven toch is een sterven, ja een doodsstaat, want de eene doode begraaft den andere; het is een dooden-bedrijf, een dooden-dans.

Het is een bekrompene en kleine ziel, die zich nog verwonderen kan over eenig ding in deze wereld, het moge schitteren en pronken

zooveel het wil. Heer, laat wat onze oogen nog niet zien, ons overtuigen, en het toekomende ons als tegenwoordig worden!

In Christus is vergeving van zonden en gerechtigheid, alle hulp en de vastheid der belofte. Zijn naam heeft een eeuwige kracht. Hij is geheel de onze.

Het Christendom is eene daad. Laat ons Christus' persoon in ons opnemen, d. i. laat ons gelooven. Het geloof is eene waarachtige kracht; neem Jezus, naar de beteekenis van zijn naam in u op als Jezus, als een volkomen Zaligmaker.

Christus is voor zijne discipelen alles in allen. Ik blijf in de liefde des Heilands, hetzij ik mijn pelgrimstocht voortzet, of mag heengaan naar het Vaderhuis.

Laat ons toch eindelijk leeren om onze vreugde te hebben aan Jezus.

Onze vreugde is in de tegenwoordigheid van Christus, zij is vurig en bestendig en tot volkomen vergenoeging.

De kracht van Christus wordt in de stilte gekend.

Hij bewerkt groote stilte.

J. A. BENGEL.

NAAR DE EEUWIGHEID.

Matth. 21: 1—9.

Het aangezicht van Christus is naar de stad Gods, naar de Eeuwigheid gekeerd. Hij had en Hij verlangde in deze wereld niets om zijn hoofd op neer te leggen; maar gelijk Hij van den Vader is uitgegaan, zoo gaat Hij weder tot den Vader. Joh. 17: 8, 13. Hij is in de wereld gekomen, om het werk te voleinden, dat de Vader Hem te doen had gegeven. Joh. 17: 4 Weldra zal de Heer kunnen zeggen: Het is volbracht, en daarna het hoofd neigen, om deze droeve wereld te verlaten.

Zijn gang is gericht naar de eeuwigheid; voor de eeuwigheid is Hij geboren en heeft

Hij geleefd. Met een beladen hart is Hij al het zichtbare doorgegaan. Hij heeft Gods werk en wil, en der menschen nood en dood op het hart gedragen, en zich zelven gegeven, opdat Hij niet alléén tot de eeuwigheid zou komen, maar ook vele kinderen tot de heerlijkheid zou leiden. Hebr. 2: 10.

En Hij is niet alleen. Zijne jongeren omringen Hem, eene groote schare van volk gaat voor Hem uit en volgt Hem. Profeten en aarts-vaders, koningen en priesters gaan Hem voor, apostelen en verheerlijkte menschenzielen, de geheele christenwereld, allen volgen Hem. Het is een wonderbare en lange optocht naar de eeuwigheid, die dezen Koning der eeuwigheid omgeeft. Hun hart springt op van vreugde, want zij aanschouwen Hem, voor wien de zon, maan en sterren als in nevelen wegzinken. Zij zijn vervuld van de rijke goederen zijner liefde en genade en het is in geen menschelijk hart opgeklommen, wat God voor ons in Jezus heeft geopenbaard en bereid.

Naar de eeuwigheid! o schoone eeuwigheid! Jezus, Jezus! Gij Heer van mijn ziel en mijn lichaam, Koning van den tijd en van de eeuwigheid, Schoonste der menschenkinderen,

ik wil U volgen. Ik vergeet mijn volk en mijns vaders huis (Ps. 45: 11). Omgord mij met de zachte koorden uwer liefde, sterk mij met de kracht uwer opstanding, troost mij met het dorre hout des kruises, waaraan Gij voor mij gestorven zijt, tot mijne eeuwige gerechtigheid.

Hosanna, den Zone Davids!

God helpe zijnen Gezalfde, dat Hij mijne schreden richte en mij leide naar de Eeuwigheid.

DE PERSOON VAN CHRISTUS.

I.

DE SCHOONSTE VAN DE MENSCHENKINDEREN.

Gij zijt veel schooner dan de menschenkinderen, genade is uitgestort in uwe lippen.

Ps. 45 : 3.

Of wat was er aan Hem, dat niet schoon was? Weet gij iets, dat niet schoon is aan den Schoonste? Zou Hij niet de Schoonste zijn, van wien de Geest der waarheid dit getuigt? Vraag het allen, die Hem kennen. Wie er anders over denken en spreken, zij kennen Hem niet. Ja, mijn Heiland, Gij zijt het, en buiten U niemand. Alle schoonheid van hemel en aarde moet nevens U verbleeken.

Abraham blonk door zijn geloof uit, Mozes door zijne trouw, Elias door zijnen ijver, Petrus door zijne kracht, Paulus door zijne volheid, Johannes door zijne liefde; mijne broeders en zusters heb ik lief om menigerlei genadegaven; maar wat zijn zij anders of meer dan schitterende droppels uit U, die de Bron zijt, Gij, die de omvang en oorsprong zijt van alle schoonheid, Schoonste onder de menschenkinderen. Hoe verblind zou ik zijn, als ik uwe schoonheid niet zag, hoe beneveld het licht mijner oogen, indien ik U nog wilde vergelijken met anderen. Gij zijt boven allen de Schoonste der menschenkinderen. In U vond ik mij nog nooit bedrogen, gelijk in deze wereld zoo vaak in anderen en in mijzelven. Neen, Gij zijt eeuwig en waarachtig in uwe schoonheid. O Heer, laat mij niet zwijgen over de genade, die in uwe lippen is uitgestort, maar dag en nacht uwe schoonheid vermelden. Antwoordt, gij allen, of er geen genade is in deze lippen; spreek gij, treurende vrouwe bij het graf: is er geen genade in de lippen van Jezus. Verkondig het, mijn medezondaar, hoe de lippen van Jezus voor u zich openden. Zoete Jezus-lippen, die voor mij gedorst heb-

ben aan het kruis, opdat de vlammen mij niet zouden verteren voor eeuwig; mijns Heilands lippen, die dáar uitroepen: het is volbracht, die nóg tot mij spreken van de vergiffenis mijner zonden in het eene en algenoegzame Offer, en die aan den Verbondsdisch mij met blijdschap der ziele vervullen. Vader en moeder hebben mij verlaten en zij rusten in hunne graven, nooit zal ik in dit leven hunne stem weder hooren; maar hoe lieflijk die stem ook voor mij was, niets is te vergelijken met de lippen van Jezus, waarin genade is uitgestort. Zij spreken van schuld, van mijne onmetelijke schuld; ik bevind dat zij ook daarin waarheid spreken, en de waarheid maakt vrij, gewis en waar; maar zij spreken ook van schulddeling, van het onuitputtelijk erbarmen van den Heiland van zondaren, en van zijne lankmoedigheid, die mijne zaligheid is. Beminnelijke lippen van Jezus, vol van genade en waarheid! Deze lippen moeten mij de barmhartigheid des Vaders en zijn Rijk verkondigen, als zij ten jongsten dage de levenden en de dooden zullen roepen ten gerichte. Deze lippen wil ik hooren, opdat ik moge leven en niet inslapen tot den eeuwigen dood. Deze lippen

wil ik vertrouwen, deze lippen zullen mijn lichaam en mijne ziel verkwikken, totdat ik Hem zal zien met ongedekte oogen, en met alle uitverkorenen met eene nieuwe tong mag uitroepen: Gij zijt schooner dan de menschenkinderen!

Gij, Davids Zoon, uit Jacobs stam,
Mijn Koning, als het Goddlijk Lam,
Gij Bruigom mijner ziele!
In U, mijn Schat, ben ik verblijd,
Die de A en de O mijns levens zijt.

II.

ZACHTMOEDIG.

Zachtmoedig. Matth. 21: 5.

Zion zal zich verheugen over zijnen Koning, ja, het zal juichen. Zach. 9: 9. Gij mijne ziele zijt Zion, en de barmhartigheid Gods is zoo diep en zoo groot, dat gij u verheugen, ja, dat gij juichen moet. O mijne ziele, kom de nacht-wake voor. Ps. 119: 148. Het is waar, dat dit Zion een aardrijk is, dat de Heer vervloekt heeft. Gen. 5: 29. En het is

gewis, dat op de vervloekte aarde een iegelijk vervloekt is van God, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen. Gal. 3: 10. Maar diezelfde groote God, de Heilige en Rechtvaardige, zendt de boodschap: dat gij, mijne ziel, zoudt juichen en u verblijden, omdat Koning Jezus een zachtmoedig koning is. Zie dan, hoe groot Hij is! De Vader heeft Hem alle dingen in de handen gegeven. Joh. 13: 3. In zijne handen rusten alle krachten en machten des hemels, in zijne handen is de macht over de booze geesten der duisternis, in zijne handen is op aarde de volstreckte macht over u, mijne ziel, over al uwe nooden, over al uwe tekortkomingen, over alles wat u kan nederbuigen en opheffen. Deze is de Koning, wien alle macht is gegeven. Matth. 28: 18. Mijn Jezus, wat zijt Gij groot. Hoe gelukkig zijn allen, over wie Gij Koning zijt. Mochten Juda en Israël zeker wonen, een iegelijk onder zijnen wijnstok en onder zijnen vijgeboom, al de dagen van Salomo (1 Kon. 4: 25), hoe veel te meer moet mijne ziel dan in stillen vrede kunnen wonen onder U, Jezus mijn Koning! Vrede moet er zijn in uwe vesting, welvaren in uwe paleizen, in

al de kamers van mijn hart (Ps. 122: 7) omdat Gij mijn Koning zijt. Wie is het die verdoemt (Rom. 8: 34), waar deze Koning iedere verdoemenis overwonnen heeft? Wie zal beschuldiging inbrengen (Rom. 8: 33), waar de Koning zelf betaald heeft?

O, mijne ziel, waak op en luister. Verneem dat Hij zachtmoedig is. Jacob verheugde zich, toen hij vernam, dat Jozef nog leefde — hoe vroolijk zal ik zijn, als ik recht mag gevoelen, dat Gij zachtmoedig zijt, Heiland mijner ziel! Petrus had overvloedige reden om geen hoogen dunk van zich zelve te hebben, want hij was diep gevallen; maar hij waagt het toch te zeggen: Heer, Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U liefheb. Joh. 21: 17. Waarom zou hij het ook niet wagen zoo stoutmoedig te spreken, daar hij de zachtmoedigheid van Christus als de innigste vertroosting had ervaren. En waarom zou ik het voor U, mijn Heiland, niet belijden, dat ik U liefheb, dewijl uwe onbegrijpelijke zachtmoedigheid mijn arme ziel verkwikt met hare stralen? Laat maar uw aanschijn over mij lichten, o Koning vol zachtmoedigheid, dan zal ik mij verheugen en juichen. O Jezus, zachtmoedige Koning, neem

mijn onverstand weg, ontdek voor mijne oogen de logen van den leugenaar, die uwe zachtmoedigheid bij mij in verdenking wil brengen. Treedt toe, gij groote zondares (Luk. 7); kom gij, man, wien de Koning alle lankmoedigheid heeft betoond (1 Tim. 1: 16) en getuigt het aan mijne ziel en aan een iegelijk, die dit behoeft, dat de grootheid des Konings ondoorgrondelijk is (Ps. 145: 3); want Hij is zachtmoedig. Zwijgt in mij, vreeze en angst voor den dood en het gericht, want mijn Koning is Koning over u en Hij is zachtmoedig, en Hij wil dat ik komen zal, in plaats van te ontvlieden. Heere Jezus, ik kom, ik ontdek de heelende kracht uwer zachtmoedigheid, ik genees van mijne giftige wonden, ook van mijn wantrouwen jegens God.

Gij groote Koning, Gij hebt gezegd, dat uwe kinderen zullen zijn als de sterren des hemels, Gen. 22: 17, en Gij houdt trouwe tot in der eeuwigheid, Ps. 146: 7. Als dan nu ook m ne ziel genezen is in het licht uwer zachtmoedigheid, ik smEEK U, laat het zachte en vriendelijke licht uwer zachtmoedigheid mij dan bestralen, en laat om uws naams wil mijn broeders en zusters het opmerken, als zij in mij

zien, dat Gij zachtmoedig zijt en den uwen onderwijst, wie Gij zijt en wat Gij doet.

En gelijk Gij waart en zijt
Liefde en vol zachtmoedigheid,
Zij ook nu en te allen tijd
Mij dit heerlijk deel bereid.

III.

ZIJNE HEERLIJKHEID.

Jezus openbaarde zijne heerlijkheid.

Joh. 2: 11.

Heer, uwe heerlijkheid! Al blonk ook de zon in nog heller licht, en al ware der sterren glans ook nog meer schitterend, dan zou toch al hunne pracht slechts een afschijnsel zijn van uwe heerlijkheid. Ik zie Jezus' heerlijkheid, waar Hij water in wijn verandert, en ik prijs deze heerlijkheid. Maar dat de bruidsgasten te Kana, en de dienaren, die het water schepten, en de jongeren met hen, allen doen, zooals Maria sprak: »wat Hij zegt," en

anders niets doen en niets mogen doen, — dat
 alzoo iedere wil aan een en denzelfden mond
 hangt, ook dat heeft zijn grond in de heer-
 lijkheid van Jezus, die aldus stil, maar door-
 dringend, langzaam maar krachtig, de harten
 en zinnen aan zich onderwerpt. Ja, mijn Hei-
 land, het was uwe groote heerlijkheid, die
 mijn hoovaardig hart aan uwe voeten heeft
 gelegd met deze eenige vraag: wat wilt Gij,
 dat ik doen zal? En dat mijn hart nog neigt
 tot U, ik dank het wederom uwe heerlijkheid!
 Mijn God, hoe groot is uwe heerlijkheid! Want
 dat zijt Gij, Lam Gods, dat de zonden draagt.
 Omdat Gij draagt,

Zijn mijn zonden weggedragen;
 En waar zijn nu straf en slagen,
 Mag ik vragen.

Dat mijne oogen deze uwe heerlijkheid zien
 en mijne ziel gelooft aan de zekere, volle en
 eeuwige vergiffenis, die in U gewrocht is, is
 wederom uwe heerlijkheid, mijn Jezus! die dit
 zien en gelooven in mij werkt. Als Abraham
 volhardt in het geloof en op het betere vader-
 land blijft wachten, als Mozes zich vasthoudt

aan God, als ziende den Onzienlijke, als Paulus jong en krachtig blijft bij de moeilijkheden van zijn aardschen loopbaan, en wanneer ik mij blijf richten naar de schreden op het pad dier oude geloofsgetuigen, dan is het alleen de heerlijkheid van Jezus, die hen ondersteunde, en die mij helpt. O groote, overwel digende heerlijkheid, die te Kana zorgt, aan het kruis zich uitbreidt, aan het geopende graf wordt geprezen, en nu hare kracht openbaart in onze zielen tot gelooven en overwinnen! Daar God mijn Schepper is, schiep Hij mij naar zijn beeld. Is er in Hem, als mijn Schepper, een afgrond, zoo is er ook in mij, als zijn schepsel, een afgrond. Mijne ziel hongert naar het onvergankelijk leven, naar eeuwigen vrede, naar de oneindige barmhartigheid Gods, en ik ben een koningskind, dat uit bedelen gaat. Maar uwe heerlijkheid, o mijn Heiland! Vriend mijner ziele! vertroost mij ten volle, Gij geeft mij brood en water in overvloed, licht en leven, vrijheid en waarheid. Door U is mij de hemel geopend, die boven alle hopen en wenschen is.

Laat mij uwe heerlijkheid zien, opdat ik leve en U prijze.

Uw liefde heeft mij 't al bereid,
 Vervult mijn vleesch en bloed,
 Uw Heilands-oog, vol heerlijkheid,
 Straalt diep in mijn gemoed.

IV.

DE EER DER HEERLIJKHEID.

De eer der heerlijkheid zijns koninkrijks.

Ps. 145: 12.

Hoe zou de heerlijkheid des koninkrijks geene eervolle zijn, waar Christus het Hoofd is? Waak op, mijn geest! en roem de schitterende heerlijkheid van Jezus. Loof den Heer, mijne ziele! Gij zijt — spreekt Petrus. Matth. 16: 16. En het hart der jongeren is bereid en hunne lendenen waren omgord om Hem te volgen. Zij volgden geen schaduw en geen droom, toen zij U, o Jezus, navolgden. Gij zijt. Er was nooit een tijd, waarin men zeggen kon: Hij is geweest; en er zal nooit een tijd komen, waarin men zeggen moet: Hij is niet meer. Gij zijt van eeuwigheid tot

eeuwigheid en Gij vervult ieder oogenblik. Gij zijt de Eerste en de Laatste. Dit is de eer der heerlijkheid van Jezus' koninkrijk, dat het geen denkbeeldigen of geschapen koning heeft, maar een Koning die is.

Uw kruis slechts en uw stervensnooden
Vermochten 's menschen dood te dooden.

Waarop durft zich de mensch dan beroemen? Zijn wij niet alle boosdoeners, gelijk die beiden op Golgotha? Wij zijn niet anders als deze. Maar een der moordenaars lastert en mort, de ander belijdt zijn groote schuld — daarin bestaat ook het onderscheid onder ons, kinderen des stofs. En dit, o mijn Heiland! is uwe uitnemende heerlijkheid, dat Gij boetvaardige moordenaren vergiffenis schenkt en U hunner niet schaamt in uw rijk; want Gij bekleedt hen met den mantel uwer gerechtigheid. Jes. 61:10. Alles wat wij voor God schuldig waren te doen, is voor alle tijden reeds op eenmaal voor ons afgedaan. Dat hebt Gij gedaan, Heer Jezus Christus, en nu is het uwe eere en onze vrede, dat wij de vruchten genieten van uw verlossingswerk. En het is de eere der heerlijkheid van uw koninkrijk,

dat uwe kinderen. ofschoon niets hebbende, toch door U alles hebben, wat Godes is.

O, dat zich de eere der heerlijkheid van uw koninkrijk aan mij mocht openbaren! Gij sterft niet meer. Rom. 6: 9. Gij leeft niet, omdat wij leven; Gij zijt niet groot, omdat wij U verheffen; Gij zijt niet rijk, omdat wij U onze gaven bieden. Veelmeer is het de roem van uw Rijk, dat wij leven, omdat Gij leeft; de glans der heerlijkheid van uw aanschijn is onze genezing, en de zegeningen uwer handen onze rijkdom.

Gij hebt uw gemeente,
 Uw kerk hier gebouwd,
 Waar 't oog uwer englen
 Dit wonder aanschouwt.

Daartoe is geen tooverij tegen Jakob noch waarzeggerij tegen Israël noodig. Num. 23: 23. In het koninkrijk van Jezus heerscht alleen waarheid, en de waarheid maakt vrij. Joh. 8: 32. Voor uwe waarheid wijkt iedere begoocheling, welke de wereld voor ons in een lieflijk licht plaatst, maar God verkleint en in minachting brengt. De waarheid van

Jezus' koninkrijk zij ons als het heldere licht op den middag en alzoo is onze God groot en zeer te prijzen, zijne grootheid ondoorgrondelijk (Ps. 145: 3), en zijn wij, door de groote genade en barmhartigheid in Christus, zijne vrijgemaakte kinderen! O, wat eene eere der Heerlijkheid! En omdat Gij, mijn Jezus, sedert Gij zijt opgestaan uit de dooden, krachtiglijk bewezen zijt te zijn de Zoon van God, zoo geef, dat in deze duistere wereld het licht uws aanschijns zijne stralen zendt in onze harten. O Heer! Geef aan uwe kinderen kracht en blijdschap, een koninklijken geest; geef hun dat zij zijn, wat zij moeten en kunnen zijn — lichtende sterren in uwe hand. Gen. 15: 5. Heer, Gij zijt groot en zeer te prijzen. uwe grootheid is ondoorgrondelijk, alsook de eere der heerlijkheid van uw Koninkrijk.

O Heer, verleen mij op mijn bede
 Een hart, geheel aan U gewijd,
 Een koninklijken geest.
 Aan U verloofd, heb ik dan vrede,
 En, met der oogen lust in strijd,
 Is uwe liefd' mij 't meest.

DE WONDERBARE.

Zij verwonderden zich. Luk. 2: 18 en 33.

Er zijn nu achttien honderd jaren verloop-
pen, toen de Heiland der wereld uit de maagd
Maria geboren werd en in de kribbe lag. Bij
zijne geboorte daalden de heilige engelen van
den hemel en loofden God over dit wonder,
en allen die het hoorden of bemerkten wat
er geschied was, verwonderden zich. Zou ik,
mijn Jezus! mij dan niet over U verwonderen?
Is uwe heilige Menschwording thans minder
wonderbaar, minder vertroostend, en minder
groot en gewis dan zij vroeger was? De geest
mijner vaders ware niet in mij en ware van
mij geweken, indien ik leven kon, zonder mij
over U te verwonderen.

Als een kind zijt Gij geboren — een kind,
zwak en hulpbehoevend als alle kinderen. De
moeder moest U verzorgen en dragen, U in
windselen wikkelen en in de kribbe een rust-
plaats bereiden. Gij, eeuwige God, Schepper
mijns levens, wildet wonen in mijn vleesch
en bloed, mij gelijk geworden in de gelijkheid

des zondigen vleesches. Rom. 8: 3. De hemelen, ja de hemel der hemelen mogen U niet vervangen, en de tempel Salomo's U geen plaats aanbieden (1 Kon. 8: 27), maar in het kindeke van Maria zijt Gij lichamelijk verschenen. Ja, waarlijk! bij God is geen ding onmogelijk, hoe zou ik mij over U niet verwonderen! De bewondering begint, waar het begrijpen ophoudt, het gevoel aanvangt zich te doen gelden, en het geloof in stille aanbidding zijn werk volbrengt. Mijn God, laat mij dan naar uwe barmhartigheid bereid zijn om naar Jezus te verlangen, in Hem te gelooven en Hem te aanbidden, die de waarachtige God en tegelijk een hulpbehoevend kind is. Nu ontdek ik, Heer! uwe innige liefde, nu gedenk ik aan den jammerlijken staat mijner ellende, waaruit ik met geen goud of zilver kan verlost worden; nu is mij voorgesteld de volle en verkwikkende hope des levens, want Gij zijt mensch geworden om met uwe Godmenschelijkheid mij te ontheffen van wat mij kwelt, en om mij in het bezit te stellen van wat mij ontbreekt. Hoe zwaar ik' zuchte, als ik denk aan mijzelf, aan mijne kindsheid en de verloopende jaren, aan mijn dood en aan het oordeel, toch ontdek ik,

dat Gij alle poorten des jammers sluit, en mij terugvoert tot de gemeenschap Gods en den omgang met de heilige engelen. Jezus, God van eeuwigheid, Gij zijt mensch geworden — en nu is de Man gekomen, die sterker is dan Simson en die de slang den kop vertreedt; de dood moet nu wijken en de zonde heeft haar verzoening gevonden. Er is volheid van vreugde, en het loflied klinkt, wegens uwe wonderbare Menschwording.

Mocht ik, Heiland, U maar omvatten! Maar het gelukt mij niet U te omvatten zooals ik wil, al peins ik dag en nacht. Zoo blijft mij slechts over om U te bewonderen. Heer, laat mijne bewondering U welgevallig zijn. Ik verwonder mij over uwe heerlijkheid, omdat Gij alleen groot zijt, en al ware ook de wereld eens zoo groot, en gebouwd uit enkel goud en edelgesteenten, zij zou nochtans te klein en onaanzienlijk zijn, om U tot wiegje te dienen. Ik verwonder mij over uwe nederigheid, want Gij ligt in eene armelijke kribbe, en Gij rust in mij, zonder dat ik U begriip. Ik verwonder mij over uwe armoede, want Gij hebt niets, en toch hebt Gij alles, zoodat ik, ofschoon ik alles bezat, zonder U toch arm zou zijn, en

rijk ben als ik niets heb, maar U slechts mag
gewinnen. Ik verwonder mij, dat ik U leerde
kennen; ik verwonder mij, dat ik U ken, en ik
zal mij verwonderen, wanneer ik U zal kennen.
Zoo wil ik leven en sterven in bewondering van
Jezus, en in het eeuwige leven zal de over-
vloedige zaligheid mijn verstand te boven gaan.

Heere Jezus, schoon van aanzien,
Schooner dan één menschenkind,
Geef dat Gij, de Wonderbare,
Steeds mij in bewondring vindt.

DE KRACHT VAN CHRISTUS.

VI.

KRACHT VAN HEM.

Jezus zeide: Iemand heeft mij aangeraakt; want ik heb bekend, dat kracht van mij is uitgegaan. Luk. 8: 46.

De belofte aan Juda (Gen. 49: 9) is in Jezus vervuld geworden. Zijne is de kracht als van een jongen leeuw. Er is niets in God, wat niet in U is, mijn Jezus! Is in God alle kracht, waarheid en gerechtigheid, het ongeschapen en het onvergankelijke leven, het is op gelijke wijze in den Zoon. Simson bezat groote kracht; de touwen, die aan zijne armen waren, werden als linnen draden, die van het vuur verbrand zijn. Richt. 15: 14. Hij vatte de twee middelste pilaren, waarop het huis steunde, en hij boog zich met kracht, en het huis viel. Richt. 16: 29—31. Maar Simson stierf met de Filistijnen op dienzelfden dag. Jezus, mijn Koning, hoeveel grooter is uwe

kracht, Gij die het paleis des sterken verbroken hebt en daar binnentrad, beladen met de zonden aller menschen en gebogen onder den toorn Gods. Zoo zijt gij gestorven. Maar opdat al het geschapene uwe overwinnende kracht zou erkennen, hebt Gij met eene groote stem (Matth. 27: 50) den geest gegeven, om daarna op te staan in groote heerlijkheid. Toen is de dood verslonden in de overwinning, en de prikkel des doods vernietigd. Groote Heiland, dat is het werk uwer kracht. Uw groote Apostel zegt: De overwinning door onzen Heer Jezus Christus. 1 Cor. 15: 5. Hoe kon het anders, of van U, sterke Heer! moest eene kracht uitgaan, toen die vrouw U aanraakte. O, hoe welkom moest aan die vrouw de ervaring uwer kracht zijn. Twaalf jaren lang toch had zij al haren leeftocht aan de medicijnmeesters ten koste gelegd en van niemand had zij kunnen genezen worden! Wat niemand kan, dat vermag Christus' kracht. In deze kracht ligt het geheim verborgen van onze sterkte. Wij bewonderen Gods uitverkorenen: Abraham staat gereed om wat hem het liefste is op te offeren. — De oogen van Mozes waren niet donker geworden en zijne kracht was niet

vergaan (Deut. 34: 7). — In ontwijfelbare zekerheid van Gods tegenwoordigheid, spreekt Elia: Daar zal dauw noch regen komen, tenzij dan naar mijn woord (1 Kon. 17: 1). — Petrus antwoordde op de gewichtigste aller vragen: Gij weet dat ik U liefheb (Joh. 21: 17). — Paulus getuigt voor koningen en overheden van den naam van Jezus Christus en dien gekruisigd met eene vrijmoedigheid, als sprak de eene vriend tot den andere. En welk een wonder is ieder van Christus' jongeren, omdat ook de minste onder hen haat, wat hem is aangeboren, en zoekt, wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord.

Maar allen, die U kennen, erkennen gaarne, dat alles, wat wij op aarde als gaven Gods mogen waarnemen, alleen uwe kracht is, Heer en Heiland Jezus, die krachtiglijk bewezen is te zijn de Zoon van God, uit de opstanding der dooden. Rom. 1: 4. Uwe is de kracht.

O, groote en algenoegzame Heiland, tot U verheft zich mijn oog en mijn hart. Ik beken mijne zwakheid; ik ben vleeschelijk verkocht onder de zonde. Rom. 7: 14. Maar ik dank U, dat ik uwe kracht mag ervaren; want het

is uwe kracht, die in mij werkt, dat ik niet vertwijfele als Kaïn, maar U durf naderen gelijk die arme vrouw. Met deze vrouw, waardig en onwaardig als zij was, besluit ik om uit te roepen: Indien ik maar zijne kleederen mag aanraken, ik zal gezond worden. Mark. 5: 28. Help mij dan door uwe kracht, dat ik gelooven moge aan uwen heerlijken naam en in het geloof uwe onuitputtelijke kracht onder vinden, die kracht, welke den blinde de oogen en den doove de ooren opendoet, die kracht, welke bekljvend werkt, die het hart in zijne diepten bekeert en verlicht, en met gewisse overtuiging de oogen opheft naar U, Lam Gods, dat de zonde der wereld draagt. Heer Jezus, vriendelijke God en Heiland, werk in mij die volmakende, bewarende, sterkende kracht, die mij een Godgewijd hart en een koninklijken Geest verleent. Uwe is de kracht. O Heer, dat mijne lippen toch vol mochten zijn van de verheerlijking van uwen grooten naam bij dag en bij nacht! Gelijk Gij het voelt, dat kracht van U uitgaat. zoo geef mij de bewustheid, dat uwe kracht tot en in mij komt! Uwe kracht, die mijn begin en mijn einde is!

Dan komt mij 't ware leven,
 Dan wijkt des boozen macht,
 Dan voel ik vrees noch beven;
 Ik sta door 's Heilands kracht.

VII.

TWEE STROOMEN.

Gelijk door eene misdaad de schuld gekomen is over alle menschen tot verdoemenis, alzoo ook door eene rechtvaardigheid komt de genade Gods over alle menschen tot rechtvaardiging des levens. Rom. 5: 18.

't Was strijden, telkens weder,
 Waarheen mijn ziel zich boog.
 Een afgrond trok mij neder,
 De Heiland trok me omhoog.

Jezus, onuitputtelijke bron des levens en der barmhartigheid! Gij hebt den uwen beloofd, dat zij de waarheid zullen verstaan en de waarheid hen zal vrij maken. Joh. 8: 32. De dwaling is gelijk aan de nachtelijke duisternis, met zijn vele gevaren om zich te stooten en te vallen. Heer! voor wiens aangezicht genade

en waarheid is, laat van uw aangezicht de waarheid stralen in mijne ziel en de waarheid mij vrij maken. Dit is de waarheid, dat er twee aan het hoofd van het menschelijk geslacht staan — Adam en Christus. Door Adam is de zonde in de wereld gekomen en met haar de verdoemenis en de dood. Dat is de diepe stroom, waarin de dood en niets dan de dood woont. De dood heerscht over allen. Door Jezus Christus is de gerechtigheid en de rechtvaardigheid en het leven geworden. Uit U, Heer Jezus, Bron van eeuwige vreugde, vloeit alleen leven en genade. Heer, doe mij uwe heerlijkheid zien, opdat ik U aanbidde, en te allen dage U love, en uwen naam prijze eeuwiglijk en altoos. Ps. 145: 2. Gij zijt gekruisigd. Wat dit zeggen wil, zou ik niet wagen te bedenken of uit te spreken, indien het niet door uwen Geest ware geopenbaard geworden. Maar nu buig ik het aangezicht ter aarde, en hoor en spreek: Christus heeft ons verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons. Gal. 3: 13. Gij zijt gestorven; het is gewisselijk waar, dat Gij uw leven hebt gegeven tot een zoenoffer, en toen Gij stierft, werd Gij gerechtvaardigd van de

zonde, die U was opgelegd. Rom. 6: 7, 10. Gij zijt begraven, en de groote sabbath kwam — uwe ruste — toen in het nieuwe graf uw lichaam was geborgen. Daarna zijt Gij opgewekt uit de dooden en Gij sterft niet meer, maar leeft Gode, in eeuwige kracht en heerlijkheid. Rom. 6: 9, 10. Dat alles hebt Gij gedaan en is van U en aan U geschied, als aan het Hoofd uwer gemeente. Op den dag mijns doops ben ik door uwen Geest U ingeplant, en gelijk ik door Adam gevallen ben in den stroom van den dood, ben ik sedert dien dag in den gouden stroom der genade en der waarheid, namelijk in U, mijn Heiland, geborgen. Rom. 6: 3, 4. Nu, Heer! hef ik hart en handen omhoog tot U, en ik smEEK U, dat de oneindige kracht van uw leven mij behoude en verheffe. Ik ontdek en gevoel mijn afkomst uit Adam; daar is niets in de zonde en den vloek van Adam, dat niet ook in mij is. Gelijk als hij, ben ook ik bedrogen, en heb ter wille van een appel — ik meen ter wille van de wereldliefde — mijn kroon verloren; gelijk als hij, ben ik ontzind door de list des boozen, die koninkrijken belooft en niets dan ellende geeft; gelijk als hij, ben ik bedrogen, hopen

op heerlijkheid, een kind des verderfs en des doods zijnde. Dat is de bittere stroom, dien mijn lichaam en ziel hebben doorworsteld. Barmhartige en machtige, genadige Heiland, die een geopend oor voor mij hebt, ik roep tot U: dat gelijk de zonde in mij geheerscht heeft tot den dood, alzoo ook de genade moge heerschen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door U, Heer Jezus Christus! Rom. 5: 21. Laat de bron van mijnen doop over en in mij springen, en geef mij te behooren tot hen, die hun doop voleinden. Geef mij de welaangename gewisheid, dat ik U, de Gekruisigde, de Begravene, de Opgestane uit de dooden, de mijne en mijn Hoofd mag noemen, en laat uwe ondoorgrondelijke genade het deel zijn van mijn lichaam en ziel, gelijk de dauw des nachts en de zon des daags, onder welker vleugelen heil is. Jakob hinkte, toen hij van Pniël opstond. O, hoe gaarne wil ik hinken voor U, mij met éene schrede te binnen brengen, dat ik van Adam afstam, en dat door de zonde ook over mij de dood is gekomen; maar help Gij mij dan, mijn tweede schrede zooveel verder te zetten, die ik doen wil in uwe gerechtigheid. Laat mij

verootmoedigd, maar gered — nedergebogen, maar gedragen voortgaan, en neem mij ten laatste aan in eere en heerlijkheid.

U, mijn Jezus, grijp ik aan;
Gij in mij, zóo moog' het gaan!

VIII.

ZIJN WOORD.

Het woord des kruises is ons, die behouden worden, eene kracht Gods. 1 Cor. 1 : 18.

Eenzaam en verlaten, zie ik U, mijn Heiland, hangen aan het kruis, midden tusschen twee moordenaars. Zoo is het op deze aarde — lasterende en morrende, verslagene en aanbidde boosdoeners, en Gij, mijn Jezus, in het midden — Gij aan het kruis. Het is een waar, een naakt kruis, een vloekhout, waaraan Gij hangt. Gij, de Zoon des Hooggeloofden, de vreugd der engelen en de troost uwer uitverkorenen, Gij zijt het, die onder Pontius Pilatus gekruisigd zijt. Het was de derde ure, toen Gij aan het kruis werd verhoogd; het

was omstreeks de zesde ure, toen de zon haar schijnsel verloor en de duisternis U aan het kruis omhulde. Aan de negende ure verhief de Heer zijne stem aan het kruis en Hij gaf den geest op.

Nu is de eeuwige kracht en de heerlijkheid Gods aan het kruis geopenbaard. De zonde moest verzoening vinden, en zij vond verzoening aan het kruis des Gekruisigden. God is nooit een God, die lust heeft in het goddelooze wezen. Gods liefde zij nu in hare ondoorgroondelijkheid geprezen, daar Hij zijn eengeboren Zoon niet spaarde, maar Hem voor mij heeft overgegeven, als het Lam dat mijne zonden draagt. Nu is de liefde geopenbaard.

Nu vallen mij de schellen van de oogen. Het is de vloek, door mijn Heiland op zich genomen aan het hout des vloeks, die mijne ziel draagt voor God en voor zijne reine oogen. Het is enkel zegen, die van Christus' kruis tot mij komt; achter dat kruis ligt de toorn Gods niet meer verborgen. Met mijn vloek beladen, werd Hij verhoogd aan het kruis, en Hij doet zegen daarvan nederdalen op mij. Jezus, mijn gekruisigden Heiland, nu is Gods onzienlijk Wezen aan uw kruis geopenbaard, en nu is

in U aan mij geopenbaard, dat mijne ziele krank is, als gebogen onder den vloek Gods, en dat zij door uwen zegen gered wordt.

Heer, dat is Gods kracht. Ja kracht, kracht! Wat baten mij woorden? Schaduwen kunnen mijne ziel niet genezen! De wereld, de dood en de zonde in mij zijn ook krachten, maar zij moeten wijken voor de Kracht. Het moet kracht — Gods kracht, kracht uit de hoogte zijn, uwe kracht, die Gij hebt toegezegd! Heer, mijn Erbarmmer, laat het woord uws kruises een kracht zijn, die als een bliksemstraal mijne ziel verlicht en mij met al mijne krachten neerbuigt voor God. O, laat het in mij eene koesterende kracht der liefde zijn, die mij voor God doet leven in vertrouwen en vol dankbaarheid. Heere Jezus, keer uw aangezicht naar mijn smeeken en laat het woord uws kruises, als het ruischen van vele wateren, mij eene volheid van gerechtigheid en vrede aanbrengen. Ik sta vóór U, ik roep tot U, ik aanbid U. Gij zijt voor mij gekruisigd, en ik ben door U gered en gezegend.

Ik buig mij in deez' droeve stonden,
Bij 't kruis, gehuld in zwarten nacht;

Ik voel de smart der boezemwonden,
 Nu Jezus stierf, de Heer der kracht.
 Daar daalt zijn vuurdoop op mij neder,
 Zijn hemel straalt mij in 't gemoed.
 Ik hoor der zaal'gen hallels weder;
 Geen lied op aard' klonk ooit zoo zoet.

IX.

ZIJN ZEGEN.

De Heer zegene u. Num. 6: 24.

Hoe wonderbaar, dat de Geest Gods den allerhoogsten God en mij zoo nabij elkander heeft geplaatst! De Heer, de levendige God, zegene u — spreekt de Geest der waarheid. Hoe groot is God! De golven en de diepten van de zee zijn als een droppel voor zijne majesteit en macht. Hij wordt niet gediend in tempelen van menschenhanden. Hij behoeft niets, die zelf aan alle schepselen het leven, den adem, perk en doel en alle dingen geeft. Maar mij — mij wil hij zegenen.

Ja, zegenen. Dat Hij mij mocht vloeken vervult mijn hart met bange vrees, en als Hij mij vloekte, Hij de Heilige en Waarachtige, al zou mij lichaam en ziel verderven, mijn ge-

weten zou het moeten getuigen: **Ja, Heer, Gij zijt heilig, en uw gerechte vloek gaat over allen, die uwe geboden weerstreven, daarom ontvang ik wat mijne daden waardig zijn. Maar Hij wil mij zegenen.** In het Oude Verbond moest Aäron, de eerste Hoogepriester, de kinderen Israëls zegenen; in het Nieuwe Verbond zegent God door den eenigen en eeuwigen Hoogepriester — door Christus. Efeze 1: 3. O, Geest des Vaders, getuig in mij van Christus, van de diepte zijns lijdens, van de kracht zijner wonden, van zijn verzoenen en sterven, van zijn luide stem en groot geroep: Het is volbracht. Wat is volbracht? Hij heeft den vloek vervangen, opdat Hij door de genade Gods den dood smaken (Hebr. 2) en mij den zegen verwerven zou. Gal. 3: 13, 14. o Geest, die de diepten Gods onderzoekt (1 Cor. 2: 10), spreek tot mij van deze diepten mijner verzoening in Christus Jezus, opdat de geest der duisternis mij niet langer moge kwellen. O, zalige troost, dat Christus met eene offerande in eeuwigheid volmaakt degenen die geheiligd worden en dat Hij de oorzaak mijner eeuwige zaligheid geworden is. Hebr. 10: 14.

Zegen mij nu door Christus, o mijn God!

Zesmaal moest de Hoogepriester in zijn zegen over het volk uitroepen: U. Spreek ook luide tot mij, Geest der Waarheid, dat ik het hoore en niet twijfele: U — U — U!

Ja, zegen mij, groote God. Zegen mij, zoo zal ik voor U bloeien als een roos in Saron Hoogl. 2: 1. Zegen mij, almachtig God, en ik zal door U mijn vleesch en bloed verzaken, en ik zal — al is 't een wonder in mijne oogen — klein worden voor U. Zegen mij, en ik zal met den eenvoud en de gewisheid der eerste christenen gelooven in den naam van Jezus, die mij liefgehad heeft en zich zelven voor mij overgegeven heeft. Gal. 2: 20. Zegen mij, Vader van alle barmhartigheid, en mijne oogen zullen niet donker worden en mijne kracht zal niet vergaan (Deut. 34: 7), en in mijn ouderdom zal ik zijn als in mijne jeugd. Ik smEEK U, zegen mij, en ik zal in eeuwigheid den dood niet smaken, en moed grijpen om voor uw aangezicht te staan in den dag der toekomst.

Zoo werk in mij uw werk, o Heer!

Om niet mijzelf te zijn,

Dan leg 'k in vrede hier mij neer,

En de eeuwge vreugd is mijn!

X.

HET LICHTEN ZIJNS AANGEZICHTS.

De Heer doe zijn aangezicht over u lichten.
Num. 6: 25.

Het is een gansch zeer uitnemend gewicht der heerlijkheid (2 Cor. 4: 17) dat ons in het eeuwige leven beloofd is en ons deel wordt. Maar ook in dit leven heeft de barmhartigheid Gods ons uitnemende gaven beschikt. De liefde Gods is zóo groot, dat zij ons door en in Christus deel geeft in de verlossing door zijn bloed, namelijk de vergeving der zonden, en de aanneming tot kinderen, door Jezus Christus. Efez. 1: 7, 5. Het is eene uitnemende grootheid zijner kracht aan ons. Efez. 1: 19. Dat alles kan echter geen mensch aannemen, zoo het hem niet van den hemel gegeven wordt. Joh. 3: 27. Als Gij, Heere Jezus, uw aangezicht lichten laat over ons, dan opent zich voor ons den hemel en wij ontvangen de goede gaven Gods.

Op den hoogen berg blonk uw aangezicht gelijk de zon. Matth. 17. Maar de jongeren vielen op hun aangezicht en werden zeer be-

vreesd. En hunne oogen opheffende, zagen zij niemand dan U alleen, Jezus, mijn Heiland. Zoo groote macht ligt in den glans van uw aangezicht, dat men er van ontzet in het diepst zijner ziel, en niemand kan die vrees wegnemen dan alleen Gij, die waarachtig God zijt; zoo groot is onze vrees en zoo krachtig en lieflijk is het lichten van uw aangezicht, Heer Jezus, die de vreugde en het zielsverlangen zijt van al de uwen. Waarlijk, uw naam wordt genoemd Wonderlijk, sterke God. Jes. 9: 5. En als Gij uw aangezicht laat lichten over uwe jongeren, dan dringt het ook wonderbaar en met kracht in hunne zielen.

De stad, die Johannes zag en waarvan hij tot troost van alle beladen en vermoeide zielen schreef, dat zij de zon en de maan niet behoeft, dat zij in dezelve zouden schijnen, want Jezus' aangezicht verlicht haar. Openb. 21: 23. De zon en de maan zijn als nevelvlekken voor den luister van uw aangezicht. Waar uw aangezicht blinkt, daar is geen nacht meer. Openb. 21: 25. Welk een zegen ligt daarom voor mij in de woorden der belofte: de Heer doet zijn aangezicht over uw lichten! Welk een heerlijke bede bevat de psalm: Laat uw aan-

schijn lichten, zoo zullen wij genezen worden. Ps. 80: 4. Maar Gij zegt zelf: Mij zal geen mensch zien en leven. Exod. 33: 20. Ongetwijfeld komt de schrik des doods over mij door het licht van uw aangezicht. Want van uw aangezicht straalt mij de waarheid toe. Wat ik nooit opmerkte, aanschouw ik in dit licht, namelijk dat ik die mensch ben, welke de balk in het oog draagt (Luk. 6), de knecht, die tienduizend ponden schuldig ben. Hoe arm en ellendig, hoe verslagen en verstoord van vrees sta ik onder het licht van uw aangezicht! O, ik dwaalziek kind — ik had lief wat ik moest haten, en ik ontvlood wat ik moest zoeken. Rook en asch — namelijk eer en wereldvreugde, heb ik voor schatten aangezien en ik heb geen acht geslagen op U, eenige en hooggeloofde Schoonheid. Ja, Heer, wie U ziet, moet sterven, gelijk Gij tot Mozes zeidet.

Maar daar is ook genezing, gelijk Azaf driemaal zegt: Laat uw aanschijn lichten, zoo zullen wij verlost worden. Ps. 80: 4, 8, 20. Het is immers uw aangezicht, mijn Jezus, die de waarachtige Heiland zijt. Uw aangezicht licht, en wij zien U, gelijk Gij zelf zijt. En dit is de groote geheimnis, die geopenbaard

is, dat Gij waarachtig God en waarachtig mensch zijt, zonder vader en zonder moeder — als mensch zonder vader en als God zonder moeder, noch beginsel der dagen, noch einde des levens hebbende. Hebr. 7: 3. Laat uw aangezicht, als het kindeke in de kribbe, over mij lichten en ik zal genezen zijn. Het is het aangezicht dat zich diep ter aarde boog in Gethsemané, het aangezicht dat aan het kruis, toen aller zonde op U lag, in den dood ging, en daarna heerlijk en overwinnend weder lichtte uit het graf op den paaschmorgen. Allen werden genezen, die uw aangezicht zagen, en zij genezen ook nu nog, wanneer Gij slechts uw aangezicht over hen laat lichten. Zoo diep is geen ellende, zoo bitter geen zorg, zoo zwart geen nacht, zoo kwellend geen angst, zoo verborgen geen leed, zoo sterk geen macht des vleesches, dat het licht van uw aangezicht mij niet zou genezen. O Jezus, Vriend mijner ziel, laat uw aangezicht over mij lichten, dan kan ik in nederigheid en in hoogheid, arm en rijk, onbekend en bekend zijn, sterven en leven, zooals uw heilige wil het mij beschikt, ik zal met Jacob zeggen: Het is genoeg (Gen. 45: 28), en met dezen aarts-

vader, van U en tot U, lovend en prijzend uitroepen: Gij zijt het. Gen. 49: 8. Wanneer uw aangezicht over mij licht, dan verheugt zich mijn geest en ik zal groeien en bloeien, waar ik zonder dak ben als in een zandwoestijn. Laat uw aangezicht over mij lichten als ik uw woord hoor, als ik U aanroep, als ik U in brood en wijn mag ontvangen. Laat uw aangezicht over mij lichten, als mijn oog zal breken en ik voor U verschijnen zal in den grooten dag der opstanding.

Jezus, parel aller zielen,
 O, hoe kostlijk zijt Gij mij.
 Dat uw naam en uwe trouwe
 Eeuwig mij de ziel verblijf,

XI.

DE VERHEFFING ZIJNS AANGEZICHTS.

De Heer verheffe zijn aangezicht over u.

Deut. 6: 26.

Mozes, de trouwe knecht des Heeren, had den gewichtigen last ontvangen, om het volk Israël uit Egypte te leiden. Het was een hals-

starrig volk. Ex. 32: 9. In veertig jaar werd het openbaar, wat er in het hart van dit volk omging (Deut. 8: 2), en daarin openbaarde zich zooveel dwaasheid en ondank, dat alleen de groote barmhartigheid Gods nog grooter was. Mozes was bereid om het halsstarrige volk uit te leiden, maar met de uitdrukkelijke bede tot den Heer: Indien uw aangezicht niet mede gaan zal, doe ons van hier niet optrekken. Ex. 33: 15. Eeuwige en groote God, dat bidt ook mijne ziel van U: Verhef uw aangezicht over mij. Het moet de kracht mijns levens zijn, dat Gij uw aangezicht over mij verheft.

David bezat in Jonathan, als zijn trouwe vriend, een groote schat. Jonathan's aangezicht was voor David in zijne vele bekommelingen een verkwikking. Wel mocht David bij Jonathan's dood klagen: Gij waart mij zeer lieflijk, uwe liefde was mij wonderlijker dan liefde der vrouwen. 2 Sam. 1: 26. Hoe dierbaar is ook mij eens menschen aangezicht, als het de spiegel is van vriendschap en barmhartigheid, van nedrigheid en liefde. Hoe schoon moet niet een aangezicht zijn, waarin de liefde en toegenegenheid aller menschen zich afspiegelde! En toch, al ware het nog

schooner bekleed, zelfs met het licht der zon, met het aanlokkelijke der maan, en met de pracht der bloemen, toch weet ik, mijn God, dat het tegenover uw aangezicht slechts een flauw schijnsel zou vertoonen. Voor uw aangezicht is genade en waarheid. Uw aangezicht is de volheid des levens. Wie U ziet, Jezus, mijn dierbare Heiland, kleinood mijner ziel, hij ziet den Vader en het aangezicht Gods. Joh. 14: 9. Er is niets in God, dat niet ook in U was. Wanneer Gij uw aangezicht verheft, dan stroomen de krachten des levens en der eeuwigheid op ons neder en daar is overvloed van brood en spijs. Joh. 6: 5, 12. Voor de verheffing uws aangezichts wijken alle kwalen. Matth. 4: 24 Toen Gij uw aangezicht verhieft, toen werden de poorten der hel gesloten voor den moordenaar aan het kruis en zijne ziel werd opgenomen in het paradijs. Zoo verhef Gij, o dierbare Heilige Geest, die het aangezicht van Jezus kent en in dit aangezicht alle goddelijke kracht en waarheid, verhef Gij het aangezicht van Jezus over mij, opdat ik mijn aangezicht verheffe tot Hem, en mijn lichaam en ziel zich verblijden mogen in den levenden God.

Indien echter uw aangezicht niet met mij medegaat, dan kan ik niet voorttrekken, gelijk ook Mozes dat niet vermocht; ik lig ter aarde, ledig en koud, somber en droevig als een halsstarrig schepsel, zonder erkenenis mijner groote ellende en zonder smartgevoel over de hatelijke zonden; ik lig ter neder als een speelbal der hel en van mijn boozen lust, die uit den afgrond is. Zoudt Gij, Geest der Heerlijkheid, uw aangezicht niet over mij verheffen, dan kan ik de onuitsprekelijke liefde van den Heiland niet zien en ik lig opgesloten in den donkeren kerker des ongeloofs en der duisternis. Verheft Gij echter het aangezicht van Jezus over mij, dan bewegen mij de krachten Gods en mijn hart ligt voor U open, gebroken en verslagen, en Gij hebt een welgevallen aan mij, ellendig mensch, omdat Gij zelf de trekken van het aangezicht des eengeboren Zoons op mij afdrukt. Ps. 51: 19. Verhef dan, mijn God, het aangezicht van Jezus over mij — ja, het aangezicht, dat met doornen omwonden is, en dat met Gods eeuwige genade en vergeving mijne ziel verlicht. Ja, verhef dat aangezicht over mij, en mijne ziel zal genezen zijn door het geloof in het eenige en vol-

maakte offer van uwen Zoon, en ik zal opvaren met vleugelen. Jes. 40: 31. Toen Abraham dit aangezicht over zich zag opheffen, ging hij heen in de bereidvaardigheid om Izak te offeren. — Heer, dat bewerkt uw aangezicht. Mozes verkoos veel liever smaadheid te lijden met het volk Gods, dan de tijdelijke genietingen der zonde te hebben — zoo liefelijk is uw aangezicht. Mozes wilde het volk uitleiden, wanneer dit aangezicht met hem trok — zoo sterk is Gods aangezicht. En ik, ofschoon ik ook zwak ben, ik wil U, mijn God, alles ten offer brengen en mijn aangezicht wasschen, en mijn hoofd met vreugdenolie zalven, als maar uw aangezicht met mij gaat. Verhef dan, Heer, uw aangezicht over mij en ik zal gered zijn (Gen. 32: 30) en in de opstanding der dooden zal ik verzadigd worden met uw beeld, als ik zal opwaken. Ps. 17: 15.

Ik min U onuitspreeklijk,
Mijn Leven en mijn Licht,
En zoek van dag tot dagen
Uw Godlijk Aangezicht.

DE GAVEN VAN CHRISTUS.

XII.

DE GENADE.

Mijne genade is u genoeg, want mijne kracht wordt in zwakheid volbracht. 2 Cor. 12 : 9.

Dat de genade met ons zijn moge, — dat is de wensch, waarmede de apostel Paulus zijne brieven begint en eindigt. Wij kunnen deze wensch niet anders verstaan, dan dat wij niet genoeg hebben aan alle gaven Gods, indien ons de genade ontbreekt, en daartegen alles wat goed is ons deel is, indien de genade met ons is. Wie zelf des Heeren woord heeft verstaan: *Mijne genade is u genoeg*, die wenscht ook uit eigen en rijke ervaring deze genade toe aan alle christenen, opdat ook voor hen het begin en het einde goed zij.

De uitnemende apostel Paulus schitterde door den eenvoud van zijn leven, dat, in volkomen overgave, een dienend leven was (2 Cor. 11 : 23, 28); maar hij beroemt zich daarop zoo

weinig, dat hij slechts als daartoe gedwongen
 er van spreekt. 2 Cor. 12: 10. Hij heeft uit-
 nemende openbaringen ontvangen, — maar,
 kan niet hij, die tot den hemel is verhoogd,
 tot de hel nedergestooten worden? Matth.
 11: 23. De engel des satans sloeg hem —
 maar dit is hem niet tot verdienste, omdat
 deze zware plaag veeleer door den Heer werd
 toegelaten, opdat hij zich niet beroemen zoude.
 Onder alle moeiten des levens, beproevingen
 Gods en angsten der hel, kan de apostel, ziende
 op zich zelve, slechts roemen in zijne zwak-
 heid, zooals hij dit driemaal zegt. 2 Cor. 11: 30,
 2 Cor. 12: 5 en 9. Evenmin als in den rijk
 gezegenden arbeid — de uitnemende open-
 baringen — de aanvechtingen des satans, de
 kracht des apostels gelegen is, is het te ont-
 kennen, dat ieder van dezen schadelijk konde
 worden voor het inwendig leven des apostels.
 Zoo arm en ellendig zijn wij armen en ellen-
 digen, dat alle schepsel ons tot verderf kan
 zijn. Als de apostel Petrus niet door zijnen
 moed behouden wordt; de koninklijke waar-
 digheid en een roemvol leven een David niet
 behoeden kan; het apostelschap een Judas niet
 bewaart; het onergerlijk leven den rijken jon-

geling verhindert om tot kennis der waarheid te komen, en de bisschop van Efeze, trots vele zorgen en geduld, zijne eerste liefde verlaat, wat zal dan ten laatste mij zeker doen wonen.

Aanbiddenswaardige Jezus, maak Gij mij in 't verborgen bekend de wijsheid uwer genade. Ps. 51: 8 Laat het begin en het einde genade zijn voor mij, dan zal uwe genade mij genoeg zijn tot vertroosting, tot aanmoediging, tot bewaring. Ja, Bron van genade! het is genade, die mijne verdienste buitensluit, en voor eeuwig zal buitensluiten. Ja, het is uwe genade, Koning der genade! die sterk en machtig zijt door genade en waarheid. Het is uwe genade, dat aan U, mijn Jezus, de zonden van mijn lichaam en mijne ziel te zamen, en iedere in het bijzonder, gestraft zijn. Zoo groot uw lijden was, zoo veel zijn mijne ongerechtigheden; zoo diep als het lijden U trof, is ook mijne schuld voor God. Zoo zeker als Gij geleden hebt en voor het aangezicht des Vaders in Gethsemané en op Golgotha zijt verschenen, zoo zeker ben ik verzoend met God. O Heer, deze genade is mij genoeg, en gelijk de heilige engelen U loven in den hemel, zoo kan ik in deze genade ademen en leven,

en mij in mijnen God verheugen. Maar laat uwe genade met mij zijn, anders verlies ik deze genade en als ik haar verlies, dan verlies ik den schrik voor den Booze, dan verlies ik de erkenning der liefde Gods, dan verlies ik U en ik verlies mijzelven. Indien echter genade mijn deel is — uwe genade, dan zal het goud en het zilver mij niet verblinden, want het goud uwer genade is schooner. Geen schepsel op aarde kan mij gevangen nemen, want uwe genade bewaart mijn lichaam en ziel in U; zoo zal ik in de diepte niet nederstorten, want uwe genade vertroost mij, en uit de hoogte zal ik niet nedervallen, want uwe genade leidt mij zachtkens tot den waren ootmoed. **Mijne** zwakheid zal mij niet hinderen, want uwe genade versterkt de zwakken; de zonde zal mij niet verdoemen, want uwe genade heeft vóór lang de zonde verdoemd en uitgedelgd; de satan zal mij niet vangen, want Gij hebt hem overwonnen. Ik ben kind en koning, priester en tempel, vrij en vroolijk, wanneer uwe genade met mij is.

Uwe genade is mij genoeg in dit armelijk leven, zij zal mijn hart verjongen, mijn geloof kinderlijk, mijne liefde innig, mijn ootmoed

oprecht, mijne zachtmoedigheid vast maken. Uwe genade is mij genoeg, wanneer ik sterf, en door haar zal ik den dood niet zien. Zij zal mij genoeg zijn in den dag der opstanding.

Jezus, Bron van leven en licht, die wij kunnen waarnemen, laat genade mijn deel zijn. Open mijn oog voor die diepe bronnen van uw Woord en uwe Sacramenten; deze bronnen kunnen niet verzegeld worden, want zij hebben hun oorsprong in U, de Ondoorgroen-delijke, die in de Hoogte woont, en mij nabij zijt, Gij Onbegrijpelijke.

Wat ook moge staan of vallen,
 Wat het aardsche deel ook zij,
 Uw genade zij met allen,
 Uw genade zij met mij.

XIII.

DE EERSTELINGEN.

Die de eerstelingen des Geestes hebben, wij ook zelve, zeg ik, zuchten in ons zelve, verwachtende de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes lichaams.

Rom. 8: 23.

Hoe moest niet de droefheid het hart der jongeren vervullen (Joh. 16: 6), toen zij hoorden, dat Gij, Heere Jezus, Zon der gerechtigheid, leven en liefde der uwen, van hen wildet henengaan. Zij kenden geen leven, waardig aldus genoemd te worden, zonder U; Gij waart het, die hunne gedachten vervulden en tot wien al hunne wenschen uitgingen. Gij waart de dagelijksche vreugde hunner ziel geworden. Het veulen was aan den edelsten wijnstok gebonden (Gen. 49: 11): zoo innig en diep weet de Vader in den Hemel onze zielen vertrouwd te maken met den Schoonste onder de menschenkinderen. Hun hart was van droefheid vervuld, omdat Gij van hen henengingt. Nog was het voor hen verborgen dat Gij uit onze oogen verdwijnen wildet, om,

des te meer onze zielen nabij te zijn. Want uwe belofte is vervuld geworden; de Trooster is gekomen, die U verheerlijkt (Joh. 16: 14), en ons de eerstelingen van het eeuwige leven brengt.

Nu hebben wij de eerstelingen, en hoe groot is de barmhartigheid Gods, dát wij ze hebben! Gij weet, Heer! de gedachten der menschen, dat zij ijdelheid zijn (Ps. 94: 11), en dat wij zoo onverstandig zijn, — nu wij echter de eerstelingen des Geestes hebben, leidt de Geest onze gedachten naar hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord (1 Cor. 2: 9); nu weten wij door des Geestes kracht, dat de liefde Gods zoo onuitsprekelijk groot, en de naam Jezus volgenade en waarheid is. Wij zijn verloren kinderen, wij kennen noch onzen oorsprong, noch onzen uitgang, noch de grootte onzer onwaardigheid, noch den weg waarop wij Gode welbehagelijk zijn; maar Gij, barmhartige Heiland onzer zielen, schenkt ons de eerstelingen des Geestes, namelijk het oog om U den Waarachtige en het eeuwige leven te kennen, en het oor om in het geloof uwe levendmakende stem te hooren. O, welke eerstelingen des Geestes

gaast Gij mij, toen Gij mij overmocht hebt, als Jacob in den nacht te Pniël, zoodat ik hemel en aarde en mij zelven liet varen, en mij tot U wendde en zeide: Ik laat U niet gaan, tenzij dan dat Gij mij zegent. En Gij hebt mij gezegend, gelijk Gij alleen zegenen kunt; want Gij vergeeft mij al mijne misdaden. Gij geeft mij te gelooven en mijn vertrouwen te stellen op uwe getuigenissen (1 Joh. 5: 6, 8) zoodat ik aan uwe hand den grooten God met alle vrijmoedigheid mijn Vader noemen kan. O, mijn Heiland! vermocht ik uwe teederheid en goedheid recht te prijzen, dat Gij mij de eerstelingen des Geestes geschonken hebt. Ware ik gelijk aan een onbewogen zee! Nu moet evenals Ezau eens Jacob, de meerdere in mij den mindere dienen (Gèn. 25: 23). Want al is het mij niet behagelijk mijzelven in alle waarheid te rekenen als de voornaamste der zondaren, toch mag de zonde niet heerschen in mijn sterfelijk lichaam (Rom. 6: 12). Want zoo lieflijk is de eersteling-gave van uwen Geest, dat ik door het geloof in U tot dien Sterkere gekomen ben, die den sterke overwint (Luk. 11: 21). Toen wij de eerstelingen des Geestes ontvingen, toen begonnen wij te

gelooven en lief te hebben, en gemeenschap te oefenen met den Vader en den Zoon en met de heilige apostelen. 1 Joh. 1: 3.

Gij, Heere Jezus, zijt niet gelijk aan Israël, die maar éenen zegen had. Hoe veel Gij ook schenkt, Gij blijft die Gij zijt, zijt voor allen, die U aanroepen. Ik roep U aan, hoogste Heiland, die mij nabij wilt zijn, dat Gij de eerstelingen des Geestes in mij wilt vermenigvuldigen. Heer, mijn God, hoor mij, neig uwe ooren tot mijn gebed! Schenk mij de eerstelingen des Geestes, meer kracht, meer liefde, meer geloof en volharding. Lieve Heiland, die vuur van den hemel doet nederdalen, ontsteek het vuur van uwe waarheid en liefde in mij en in de uwen, die U zoeken, die U bedoelen en die mij lief zijn, sedert ik U liefheb.

De eerste christenen waren, wat zij heetten te zijn, inwoners en vreemdelingen. 1 Petr. 2: 11. Die naam hebbon ook wij, maar geef ons, o groote God, ook het wezen. Uwe kinderen het volmaakte kindschap in uw Huis en de verlossing des lichaams. Het zal eens heeten; de eerste dingen zijn weggegaan, Openb. 21: 4. Wie deze hope heeft en bewaart, is een gewillig vreemdeling in deze

voorbijgaande wereld en gezind om in stilheid en vertrouwen zich vast te klemmen aan de toekomst. Heer, Gij doorzoekt de harten en weet, welke de meeningen des geestes zijn. Rom. 8: 27. Zie in mij het verlangen naar het kindschap en de uitwoning, en geef dat ik in stilheid, maar vol vortrouwen, niet in woorden, maar in kracht bevonden worde, niet ziende op het zichtbare, maar op het onzichtbare, 2 Cor. 4: 18. O Gij Wondervolle, Gij hebt mij wonderbaar gemaakt, zoo arm, dat zelfs geen grasscheut op aarde mijn eigendom is; al wat ik heb is schuld en onwaardigheid, en toch wilt Gij mij rijk maken, door de eerstelingen van uwen Geest.

Heiland, blijf ter zij mij staan!
 Wie ook ver van U moog' gaan,
 Toch zal ik van U niet wijken;
 Gij hebt nergens uw gelijken.
 Gij, de Leeuw uit Juda's stam,
 Zijt mijn Bruigom, Godlijk Lam!

XIV.

DE NIEUWE GEEST.

De vrijmoedige Geest ondersteune mij.

Ps. 51: 14.

In den 51sten Psalm smeekt de koning David om twee groote gaven — om de groote barmhartigheid Gods, die zijne overtredingen uitdelgt, en om den Heiligen Geest. David gevoelt, dat hij zonder eene volkomene vergeving niet leven kan, maar evenzeer, dat hij van deze vergeving niet ten volle verzekerd is in zijn geweten, zonder den Geest Gods.

Zoo was het met David, zoo is het, Heer! met alle uwe kinderen, zoo is het met mij! Wat Gij meer dan duizendmaal in uw Woord toezegt: uwe groote koninklijke barmhartigheid, heb ik meer dan duizendmaal noodig — uwe volle ontwijfelbare vergeving, uwe werkelijke vergeving, die de innigste vertroosting is. Heer, delg mijne overtredingen uit, naar de grootheid uwer barmhartigheden. Ps. 51: 3. Ik geloof in uw heilig Woord, maar ik gevoel ook mijne groote zwakheid, mijn God! om mij uwe genade toe te eigenen, zoo-

als Gij haar geeft, om mij met haar te vertroosten, gelijk dit uwe vreugde en mijn leven zou zijn. Daarom roep ik U aan om dien Geest, welke die verzekerdheid in mij werkt. Hoe gaarne volg ik David na en roep U tot driemalen toe aan: Vernieuw in het binnenste van mij eenen vasten geest (Ps. 51 : 12); neem uwen Heiligen Geest niet van mij (vs. 13), de vrijmoedige geest ondersteune mij (vs. 14). O, driemaal afgebeden Geest, die vast is en vast maakt! die in het rechte geloof ons heiligt en met kinderlijke blijdschap ons hart vervult! O Heer, mijn God! het is voor U niet verborgen, dat ik stof en asch ben, gelijk Abraham, de vader der geloovigen, Gen. 18 : 27. Ik kon en kan U niet geven, opdat het mij zou wedervergouden worden, Rom. 11 : 35. Verleen mij uit vrije barmhartigheid den vrijmoedigen Geest, opdat Hij mij ondersteune. Verleen mij den vasten Geest opdat ik niet twijfele, en mij keere van de reinheid en de waarheid van uw Woord. Verleen mij uwen Heiligen Geest, opdat ik machtig worde om de lusten van mijn vleesch — o deze zeer booze lusten! — te dooden; de vrijmoedige Geest ondersteune mij. Hoe zou uw Geest

niet de vrijmoedige Geest zijn. Hij spreekt toch niet van zich zelve, maar zoo wat Hij zal gehoord hebben, dat spreekt Hij. Joh. 16:13. En zie! de eeuwige Geest heeft gehoord de gebeden en smeeingen, met sterke roeping, die mijn Heiland heeft geofferd in de dagen zijns vleesch. Hebr. 5:7. Hij heeft gehoord de verzuchtingen van Jezus, mijnen eenigen Hoogepriester, en Hij heeft de diepte zijns lijdens gepeild, Hij is ingevaren in de kracht zijner opstanding. Zoo is de verborgen wijsheid van den Geest Gods, dat Hij de diepte der Godheid peilt en doorgrondt. Hoe zou Hij mij geen vrijmoedige Geest zijn, die in mij getuigt en verzegelt den naam Jezus, als den grooten Heiland van zondaren, de verdiensten zijner wonden, de kracht zijner opstanding, de overwinning mijner zwakheid door Christus, de zekerheid en de zaligheid van het eeuwige leven. Heilige, vaste, vrijmoedige Geest, ondersteun mij, en verzegel mij de genade van Jezus Christus!

Gij woont in de hoogte en in het heilige, en bij dien, die van eenen verbrijzelden en nederigen geest is. Jes. 57:15. Ik ben geroepen om een stoel uwer heerlijkheid te zijn,

Onbegrijpelijke, die tusschen de cherubim en in verbrijzelde harten woont. De toorn en de liefde Gods beiden hebben mij verbrijzeld; ik belijd mij als de voornaamste onder de zondaren, en ik wil mij nog geringer houden en zal nedrig zijn in mijne oogen, 2 Sam. 6 : 22. Kom dan, Vrijmoedige Geest, en ondersteun mij, schenk mij het geloof en een onbeweeglijk hart, omdat Christus, die mijn Hoofd is, de wereld en den dood heeft overwonnen. Open Gij mijne lippen, opdat mijn mond uwen roem vermeld. En wanneer ik sterf, Vrijmoedige Geest! wees mij dan nabij en ondersteun mij, opdat ik den dood niet zien moge. En als ik in den dag uwer toekomst voor uw aangezicht zal staan, Heere Jezus! verleen mij dan den vrijmoedigen Geest, opdat ik mijn hoofd moge opheffen en niet achterblijve.

Blijf altijd mij steunen, Vrijmoedige Geest! —

Geen andere Meester, maar Jezus het meest.
Blijft in het geloof dan mijn hoop en vertrouwen
Waarop ik in leven en sterven kan bouwen.

XV.

WIJSHEID IN HET VERBORGENE.

In het verborgene maakt Gij mij wijsheid bekend. Ps. 51: 8.

Gij, God mijns levens, die mij in het verborgene wijsheid bekend maakt (Ps. 42: 9), leer mij erkennen, hoe edel en dierbaar de gave der hoogste wijsheid is, en geef mij woorden om U den Gever te prijzen! Wijsheid is meer dan robijnen (Job 28: 18). Het zilver heeft een uitgang, het ijzer wordt uit stof genomen en in de rotssteen worden stroomen uitgehouwen (Job 28: 1, 2, 10). Met goud en met zilver kan de prijs der wijsheid niet worden opgewogen (Job 28: 15). Waar zal ik nu de wijsheid vinden, indien niet bij U, Heer, die haren weg verstaat en hare plaats weet, Job 28: 12, 23. En een ieder die wijsheid verkregen heeft, erkent gaarne, dat hij haar van U ontving — de liefelijke, verborgene wijsheid.

Hoe droevig was mijne dwaling, toen ik met Adam begeerde te eten van de verbodene vrucht, en met den verloren zoon mij ver-

heugen wilde ver van God. De dood was daarvan het bittere loon, schande en gebrek waren mijn deel, en geen levenslicht verhelderde mijn levensnacht. Ik was als betooverd, en eerst in den killen adem van den gruwelijken dood bemerkte ik, dat de betoovering zich oploste. O, jammer en ellende, het leven te begeeren, en van den dood te zijn omringd, en al meer van den schrik des doods te worden bevangen. Maar Gij zijt tot mij gekomen, o mijn God! zonder bewogen te zijn door mijne verdiensten of U verre te houden van mijne onwaardigheid; maar Gij waart met innerlijke ontferming bewogen, toen Gij mij hebt aangezien. En van uw aangezicht daalde het licht der verborgene wijsheid in mijn binnenste. Ik ontwaakte als uit een diepen slaap, en ik dacht aan U, mijn God en de oorsprong mijns levens! en vol vrees en schaamte, vol verwarring en wantrouwen zijnde, was het uwe barmhartigheid, waardoor ik het waagde Hem te naderen en te hooren, tot wien, met mij, allerlei tollenaars en zondaren durfden en durven komen, Hij, die de zondaars aanneemt en met hen eet. O Jezus, Jezus, vreugd mijner ziel, Gij wandelende wijsheid op aarde! uwe macht is de

macht Gods, want Gij zijt de waarachtige God; maar uwe komst is stil en zacht, gelijk kranke oogen en kranke zielen dit verdragen kunnen. Niets haalt bij uw onbegrijpelijk geduld en uwe zachtmoedigheid, waarmede Gij mij leiden wilt tot de verborgene wijsheid, dat ik, gelijk Abraham, stof en asch (Gen. 18: 27), gelijk Petrus, een zondig mensch (Luk. 5: 8) en, gelijk Paulus, de voornaamste der zondaren ben, Rom. 1: 15. Zóo schitterend verlicht mij uwe wijsheid, dat de middagzon niet heller schijnen kan. Met wien, mijn Heiland, zou ik U kunnen vergeleken? Uwe verborgene wijsheid leert mij, dat Gij de schoonste zijt onder de menschenkinderen en met geen schepsel kunt vergeleken worden; want Gij zijt het Lam Gods, dat de zonde der wereld draagt. Gij zijt gestorven aan het kruis, Gij hebt in het graf gerust, Gij zijt opgestaan en opgevaren als mijn Hoofd. Gij zijt gesteld boven alle machten en krachten, en zijt mij nabij, want door het geloof wilt Gij in mij wonen. Nu ben ik zeker van mijn tweeërlei natuur, eene aardsche door Adam, eene hemelsche door U. Verleen mij slechts den zegen en de kracht van uw Woord, de verzekerdheid en den troost uwer Sacra-

menten, en het lichten van uw Aangezicht. Als mijn oog zich biddend tot U henenwendt, dan zal ik in woorden van verborgene wijsheid, met Paulus kunnen zeggen: Ik dank God door onzen Heer Jezus Christus, Rom. 7: 25; en: Ik jaag er naar, of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus ook gegrepen ben, Fil. 3: 12; en: Ik vermag alle dingen door Christus, die mij kracht geeft, Fil. 4: 13.

Hoe moet ik U, mijn God, zevenmaal des daags loven en te middernacht opstaan om U te loven (Ps. 119: 164, 62), U die de verborgene wijsheid mij openbaart in 's harten grond. Ik hoor eene vreugde en blijdschap, dat mijne beenderen zich verheugen (Ps. 51: 10), en uwe wijsheid maakt mij de genade des Heeren Jezus Christus bekend — de reddende, rechtvaardigende bewarende, voleindigende en dragende genade. O, waarachtige, levendige, zekere genade! ik ben op weg en kom te huis —

Een' onbewogen zee gelijk,
 Gestild door mijnen Heer!
 En in mijn zaligheden rijk,
 Vermeldt mijn mond Gods eer.

XVI.

STILTE.

Immers is mijne ziel stil tot God, van Hem is mijn heil. Ps. 62: 2.

Zij hebben U, mijn Jezus, Meester en Heer genoemd, en uw eigen mond getuigt: Ik ben het, Joh. 13: 13. Meester en Heer in waarheid en kracht! En hoe kostelijk zijt Gij, Heer, hen die in U gelooven, die nederig zijt als de hyzop, die aan den wand uitwast en verheven als den cederboom, die op den Libanon is. 1 Kon. 4: 33. Wil Gij, o Heer! mijn hart en gemoed verkwikken en verheugen, door den troost uwer nederigheid, en mijnen geest versterken en mijne ziel stil maken, door uwe groote sterkte en kracht, Gij de Nederige van hart en tegelijk Meester en Heer! Het is uw meesterwerk, mijne ziel stil te maken; deze eer geeft Gij geen en anderen en dezen lof niet aan gesneden beelden, Jes. 42: 8. Heer en Meester, betuig U aan mijne ziel, en zij zal het weten, dat Gij haar helper zijt. Gij hebt den grooten roem, dat ook de winden en de zee U gehoorzaam zijn, Matth. 8: 26.

Maar uwe roem is nog grooter, want Gij stilt de nooden mijner ziel, en de zee is niet zoo bewogen zelfs te midden van den storm, als mijne ziel, wanneer zij leeft buiten U. Dan komen over haar angst en vrees, schrik en zorgen, ongeduld en onrust. Ja waarlijk, het is een ellendig jammerlijk ding met het leven van alle menschen, van den moederschoot af, totdat zij in de aarde begraven worden, die onzer aller moeder is. Er is altoos zorg, vrees, hoop, en ten laatste de dood. Sirach 40: 1, 2.

Heere, behoed ons! Matth. 8: 25. Sta op en openbaar U als de Meester. Laat uw aanschijn lichten over mijne ziel en zij zal geholpen zijn. Waarom, o mijne ziel! dan zoo onrustig in mij? Ps. 43: 5. Al mijne dagen waren toch in uw boek geschreven, als zij geformeerd zouden worden, toen nog geen van die was! Ps. 139: 16. En uwe mond, de Mond der waarheid zegt: Ook uwe haren des hoofds zijn allen geteld. Matth. 10: 30. Zoo wees dan stil, wees stil, mijne ziel! en hoop op God, die uw Meester is. Aanbidt Hem, den Eeuwige en eeuwig Levende. Gij kunt wel in vrede nederliggen en slapen, want de Heer zal u zeker doen wonen, Ps. 4: 9. God heeft

een ding gesproken, dat gij vele malen moogt hooren, namelijk, dat de sterkte Godes is, Ps. 62:12. Hij beheerscht met machtige hand wind en weder, en in zijne handen berusten avond en morgen, de sleutels van hemel en hel — o mijne ziel, wees stil voor God, die uw Helper is!

Wel getuigen twee onbedriegelijke monden tegen mij — het geweten en de wet. Daarbij omringt ons eene duisternis, welker vorst zijne aanvechtingen richt tot allen die hem niet dienen. Nu eens tracht hij ons te kwellen met den angst over het verledene, dan weder met vrees voor de toekomst. Mijne ziel beweegt zich daartusschen als een opgejaagde ree, en schreeuwt gelijk een hert naar frissche waterbronnen. Paulus' kunst, om te vergeten wat daarachter is en vóóruit niets als een kleinood te zien, is niet zoo spoedig aangeleerd. Jezus, Meester mijner ziel! betuig in mij dat Gij gekruisigd, gestorven, begraven en opgestaan zijt, en dat uwe hand op den nek mijner vijanden is Gen. 49:8. Gij, om mijne zonden Gekruisigde en mijn eeuwig levend Hoofd, zijt Gij niet in mij en ben ik niet in U? Ben ik door den Heiligen Doop niet éene plant met U geworden (Rom. 6) en

getuigt niet de eeuwige Geest in mij, dat ik, naar de wille Gods, in U zijn moet en Gij in mij? Gelijk Gij met eene sterke stem geroepen hebt van uw kruis, zóo weerklinkt ook dezelfde stem in mijne ziel; dat alles volbracht is; gelijk Gij in het graf hebt gerust, gerechtvaardigd van alle schuld, zoo laat ook mijne ziel rusten in U, en gelijk Gij in heerlijkheid verrezen zijt, zoo laat uw opstandingsleven door mijnen geest en door mijne ziele varen. Mijne ziel, wees stil in mij! opdat gij den zachten en innigen troost van Jezus' naam moogt hooren; uwe hulpe en uw heil is nabij; wees slechts stil, opdat gij moogt opmerken en verstaan.

Daarna, o Heer! vergun het der ziele die Gij gestilt hebt, dat zij U ook love — U love voor ontvangen weldaden; U love voor uw verder geduld en uwe liefde, waarop ik leven en sterven wil. Wanneer Gij mij wederom te gemoet komt met brood en wijn, laat mij dan uwen lof vermelden, o, onschuldig Lam, dat mijne zonden wegdraagt! en laat mij met al de uwen een halleluja aanheffen, totdat ik het nieuwe lied met een nieuwe tong mag zingen vóór uwen troon. Dan zal mijne ziel

stil zijn voor U, en mijne tong uwen lof alom vermelden, Gij, Meester mijner ziel! In die verwachting spreek ik:

Alle zorg behoort bij God,
Mijne ziel rust in haar lot,
Mijne hulp is bij den Man
Die, hoever 't heelal ook strekt,
Al mijn nooden keeren kan,
En met zijn genâ mij dekt.

XVII.

K R A C H T.

Gij hebt mij versterkt met kracht in mijne ziel. Ps. 138 : 3.

Ach, dat ik de uitnemende grootheid zijner kracht, naar de werking zijner sterkte, in mij erkennen mocht! Efeze 1 : 19. Abraham ging uit zijn land en uit zijne maagschap en uit zijns vaders huis — daartoe verleende God zijner ziel de kracht. Honderd jaren lang wandelt hij in het geloof, en, niet verzwakt

zijnde in het geloof, heeft hij aan de belofte Gods niet getwijfeld door ongeloof (Rom. 4 : 19, 20) — O met welk eene kracht heeft God gedurende deze honderd jaren Abraham's ziel vervuld ! Hij strekte ook zijne hand uit en nam het mes, om zijnen zoon te slachten, (Gen. 22 : 10) ; zoo volkomen was hij bereid, om Isaak te offeren, dat hij zijnen eeniggeboren geofferd heeft, overleggende, dat God machtig was hem ook uit de dooden te verwekken (Hebr. 11 : 18) — en zoo flikkert in mij de erkenning, welke groote kracht God aan Abraham verleende, die Hij ook mij kan geven.

Geef mijne ziel de sterkte uwer kracht ! Hoe zoudt Gij dit niet kunnen, die de levende God zijt ? Gij zondt vuur van den hemel in de dagen van Elia, Gij vertreedt de cederen, Gij doet de ingewanden der aarde schudden, en Gij draagt de sterren in uwe hand, Gij sluit en ontsluit de poorten van hemel en hel, hoe zou uwe kracht niet zeer sterk zijn, Heer, Almachtige God ! wie moet U niet vreezen ?

Geef mijne ziel de sterkte uwer kracht ! Wat is mijne ziel, zonder uwe kracht ? Ik ben als een lederen zak in den rook, Ps. 119 : 83.

Ik denk er niet aan, dat het leven binnen in mij stroomen zou, het droppelt zelfs niet van liefde en toewijding, van geestdrift en bedachtzaamheid, van ernst en werkzaamheid, als uwe kracht, o Heer! in mij niet werkt. Het geloof is mat, de liefde kwijnt, het geduld en de hope des eeuwigen levens vergaan, als Gij, mijn Heer en Heiland! die de kracht zijt mijner ziel, niet met de sterkte uwer groote kracht tot mij komt.

Nu is mijn lofzang in stilheid tot U, o God, in Sion, en U zal de gelofte betaald worden. Gij hoort mijn gebed en Gij zet ook mijne ziel vast door uwe kracht (Ps. 65) en vernieuwt mijne jeugd als eens arends (Ps. 103:5.) O, het is eene groote kracht geweest, waarmede Gij, mijn Heiland, geroepen hebt: Het is volbracht. 't Is eene groote kracht geweest, waarmede Gij uit het graf zijt verrezen, en door uwe opstanding uit de dooden alle treurigheid in vreugde hebt veranderd. Daar is geene kracht grooter dan deze. Deze kracht schenkt Gij mij, en nu, zie Heer! in mij het wonder uwer handen, dat een doode leeft, een zondaar gelooft, een onwaardige het waagt U lief te hebben, en een die zonder hoop was, nu

in de vastigheid eener welverzekerde hoop
het eeuwige leven ingaat;

Jezus, Heer! door uwe kracht,
Werd in mij uw werk volbracht!

XVIII.

GEMEENSCHAP OP AARDE.

Vrouw! zie, uw Zoon. — Zie, uwe moeder.
Joh. 19:26, 27.

Van het kruis slaat Jezus zijn oogen om-
laag. Heilige, vriendschappelijke oogen van
Jezus, springbronnen van barmhartigheid en
leven: oogen die slapen noch sluimeren! Daar
aan dat kruis zijn eens voor mij die oogen
gebroken, opdat ik mijne oogen zou mogen
opheffen tot God in den hemel. Nu straalt
het licht van Jezus' oogen alle hemelen door,
en zij verblijden de heilige engelen en de uitver-
korenen omlaag, en zij schouwen naar de diepte,
ook in het verborgene van mijn binnenste.
O, Heer, ik zal mij verheugen en verblijden
in uwe goedertierenheid, omdat Gij mijne ellende
hebt aangezien, en mijne ziel in benauwdheden
gekend. Ps. 31:8.

Maria, de moeder van Jezus, en Johannes,

Jezus' jonger, staan bij elkander. Hoe mag het komen dat Maria naast Johannes, en Johannes naast Maria staat in deze wereld, waarin ieder op zich zelf staat en zijn eigen weg gaat, tenzij dat de menschen te zamen gaan en nederzitten om te zamen te zondigen. Ik weet, Heer, wat de moeder en den jonger heeft bijeengebracht. Gij zijt het en uw kruis, en uwe hand en uwe oogen, en uw goede Geest. Ik weet niet minder, dat Gij ook ons dien goeden Geest hebt geschonken, door welken allen die U toebehooren even zeker afzien van alle anderen, wanneer zij opzien naar U en uw kruis. Gij brengt ons bij elkander, omdat Gij ons als één eenige tot U hebt gebracht. Geef mij te staan onder uw kruis en op te zien tot U. Dan sta ik naast Maria en Johannes, en ik ben vereenigd met al uwe kinderen; dan zie ik, wat alle profeten en apostelen gezien hebben: U, uw lijden, en daarna uwe heerlijkheid.

Vrouw! zie, uw zoon. — Zie, uwe moeder. Wat wonder, dat de discipel van die ure af de moeder in zijn huis nam! Christenzielen verstaan veel in weinig woorden. Maria en Johannes zijn te zamen gebleven en hebben elkander het leven verzoet. Het is uit den

duivel, als men tot kwelling van anderen leeft — het is goddelijk en uit God, des naasten last en ook hem zelve te dragen, het tranenbrood te deelen met hem, en hem het maal der vreugde te gunnen. O, mijn Heiland! ik hoor en versta uwe woorden, en ik schaam mij diep, als ik gedenk aan mijne ongeduldigheid en onverdraagzaam bestaan, waardoor ik schade heb berokkend aan mijne ziel, en mijne naasten heb bedroefd. Ik smeeek U, Man der kracht en bronwel van barmhartigheid, Jezus, mijn Heiland! geef mij, vermoeide, kracht, en mij, onmachtige, sterkte, opdat ik tot vreugd en tot vertroosting van de uwen leven moge.

Zou ik, zondaar! niet verdragen,
 En om andrer zonden klagen? —
 Wie mijn zwakheên niet wil dulden,
 Als zoo vele zondenschulden,
 't Zal mijn ziel niet bitter maken,
 Maar te meer mij op doen waken,
 Om met tranen en gebeden
 Voor uw aangezicht te treden,
 En in 't bloed van uwe wonden,
 Af te wasschen mijne zonden.

XIX.

GEMEENSCHAP MET DEN HEMELSCHE.

En tot de gemeente der eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn — en tot de geesten der volmaakt rechtvaardigen.

Hebr. 12:23.

De heilige bescheidenheid die aan Gods kinderen eigen is, heeft een diepliggende oorzaak. Gedenk mijner, als Gij in uw Koninkrijk zult gekomen zijn, — zoo smeekt de moordenaar aan het kruis. Minder kon hem niet voldoen, meer begeert hij niet. De hoofdman over honderd heeft genoeg, als Jezus alleenlijk een woord spreekt, en acht zich niet waardig dat de Heer onder zijn dak zou inkomen, Matth. 8:8. Abraham bekent het, onderwonden te hebben om met den Heer te spreken, Gen. 18:27. Maria ontroerde op de verschijning en de woorden van den engel Gabriël, Luc. 19:29. David wil gedurig minder worden in eigen oogen. Zulk een geest van nederigheid en eerbied beheerscht al de heiligen Gods: Heer, God! laat deze goede Geest ook mij geleiden op een effen baan.

Het is mij voldoende, wanneer Gij mijner gedenkt, en het is mij genoeg, wanneer Gij éen woord tot mij spreekt. Al mijne wenschen en beden tot U strekken zich uit naar het verlangen, dat ik mij onderwinde, zooals Abraham zegt, om met U te spreken.

Gij toch, Eeuwige en Hooggeloofde! Gij vernedert en verhoogt mij door uwe genade. Gij laat mij weten, dat ik reeds in dit tijdelijke behooren mag tot de Gemeente der eerstgeborenen en tot de geesten der volmaakt rechtvaardigen. Tot U gekomen, tot den Middelaar des Nieuwen Verbonds en tot het Bloed der besprenging, ben ik tevens gekomen tot de gemeenschap van al uwe volmaakten. U, mijn Heiland, begrijp ik niet, dat Gij zoo genadig zijt, en mijzelfen begrijp ik niet, dat ik in mijne armoede zoo rijk ben.

Tot de rei der heilge scharen,
Tot de Apostlen, Martelaren,
Patriarchen en Profeten,
Die in hoogheid zijn gezeten,
Tot uw Christenvolk, op aard,
Of hierboven reeds vergaârd,

tot die allen ben ook ik reeds gekomen. Ik geloof in eene heilige, algemeene, Christelijke Kerk, de gemeenschap der heiligen.

Heer, dat moet mij steunen en sterken in dit leven der vreemdelingschap. Gij hebt mij reeds ingelijfd bij de toekomstende wereld en leidt mij tot de eeuwige vreugde. Als dit mijn aardsche huis verbroken wordt, dan zal ik aanschouwen, wat ik geloofd heb.

Toen ik jong was, heb ik mij aan menige vriendschap en gemeenschap onttrokken, omdat ik hare banden niet voor eeuwig kon bevestigen en ik naar eene eeuwige gemeenschap dorstte. Nu heb ik genoeg. Nu ik U gevonden heb, liefste Jezus! vond ik tevens de gemeenschap der edelsten, die er ooit geweest zijn. Heer, ik zal U prijzen, U die alle honger — ook de honger naar menschen stilt!

De liefde leidt, in 't zelfde spoor,
de diepten door,
En voert ons, langs der wolgentop,
de hoogten op.

Doe mij rusten in uw armen,
 Waar genâ en vrede ik vond:

Draag' met goddelijk erbarmen,
 In mijn jongsten levenstond,
 Mij door 't aardsche golfgebruïs,
 Zachtkens naar uw Vaderhuis!

CHRISTUS' BRUID.

XX.

DE DOCHTER.

*Hoor, o dochter! en zie en neig uw oor; en
 vergeet uw volk en uws vaders huis.*

Ps. 45: 11.

Leer mij, o Jezus, het geheim kennen uwer
 bruid, U niet te zien en U nochtans te be-
 minnen, in U te gelooven, zonder U te zien!
 1 Petr. 1: 8. De aan God verloofde ziel wordt
 genoemd eene dochter — geen sterke zoon,
 maar eene dochter. Mijn sterkte als man, de
 kracht van mijn eigen wil, die het waagt den
 Almachtige te trotseeren, is de oorzaak mijner
 ellende. God moge deze kracht in mij ver-
 breken, gelijk de groote en sterke wind de

bergen scheurde en de steenrotsen brak, 1 Kon. 19: 11. Mijne ziele moet voor U, Jezus, mijn Koning! eene stille, zachte dochter zijn. O, doe mij verstaan het geheim uwer liefde en van mijn leven. Spreek tot mij, Gij die de dooven het gehoor opent en die de dooden opwekt; spreek van den oorsprong mijner ziel en van haar verloren paradijs, van mijnen honger en dorst, van mijne overtreding, en van de groote barmhartigheid Gods, welke in deze laatste tijden in Christus is geopenbaard geworden. Heer! ik hoor, en terwijl ik hoor, gevoel ik — dat mij een eeuwig koninkrijk toelacht, een paradijs, dat mij in de merkteekenen uwer wonden geopenbaard is, en dat eene liefde bevat, die geen oog gezien en geen oor gehoord heeft; — ik bespeur iets van vrijheid en leven, terwijl ik de woorden hoor van vergeving van alle zonden. Ja, daarheen moet men de oogen wenden, daarheen de ooren keeren. Hooren werkt bevinden, en bevinding wekt verlangen, en verlangen voert tot erkennen en verstaan.

Hoe groot is Abraham, de vader der geloovigen, die zijn vaderland, zijne maagschap en zijns vaders huis, drie zaken welke hem ná aan het hart lagen, verlaten moest. En hij

verliet ze (Gen. 12) — want hij hoorde U en zag op U, mijn Jezus! om wien te gewinnen alles voor schade te achten is. Petrus verliet zijne netten (Luk. 5), Mattheus het tolhuis (Matth. 9:9), Paulus het Jodendom en den roem dien hij daarin had (Fil. 3). Dat hebben zij gedaan in uwe kracht, Heere Jezus! die te voorschijn roept wat niet is, dat het zij. Daarom smEEK ik U, laat deze zelfde kracht ook in mijne zwakheid machtig zijn, opdat ik mijn volk en mijns vaders huis vergete. Mijn volk is gelijk ik ben, en ik ben mijn volk gelijk — wij hebben niet gedacht aan den rotssteen onzer sterkte (Jes. 17:10), den rotssteen waaruit wij gehouwen zijn. Mijn huis is als Laban's huis, waaruit Rachel de terafim stal, Gen. 31:19. Laat mij dit huis mogen vergeten. Konden uwe discipelen Mozes en Elias vergeten, en niemand zien als U alleen (Matth. 17:8), hoe zou ik niet veelmeer mijn volk en mijns vaders huis vergeten! Hoe rijk ben ik, als ik alles verlaat, om alleen U niet te verlaten, Gij schoonste onder de menschenkinderen! Want door U heb ik beide, den Vader en den Zoon (2 Joh. 9), broeders en zusters honderdvoud, en het eeuwige leven, Matth. 19:29.

Wie U heeft, verkrijgt met U alle dingen
Rom. 8: 32.

Heere Jezus, ik smeeek U, open mijne ooren,
en doe mij hier in een donkeren spiegel,
ginds van aangezicht tot aangezicht u we heer-
lijkheid zien, die groot is.

Liever arm, dan, zonder Jezus,
Rijk aan pracht en heerlijkheid:
Liever krank, dan, zonder Heiland,
Steeds gezond mijn levenstijd.
Ja, 'k was liever nooit geboren,
Dan gescheiden van deez' Vriend:
Heel een wereld te verliezen.
Strekt tot winst, voor wie Hem dient.

XXI.

LIEFDE.

*Denwelken (Christus) gij niet gezien hebt
en nochtans liefhebt, en denwelken gij nu,
hoewel Hem niet ziende, maar geloovende,
u verheugt met eene onuitsprekelyke en
heerlyke vreugde. 1 Petr. 1: 8.*

Het wonder der tijden — zoo kenschetst
iemand de Christenen, aan wie de Koning der

hemelen gegeven heeft, wat aan niemand dan aan hen alleen bekend is. Het is waar, Christenen zijn een wonder, niet alleen in de oogen der wereld, maar ook in hunne eigene oogen; want zij gelooven in Jezus Christus, hoewel Hem niet ziende: het is waar, dat zij alleen kennen, wat de Koning hen gaf — want zij hebben Christus lief. De apostel Petrus gaf op de vraag: Hebt gij mij lief, het antwoord: Ja, Heer, Gij weet dat ik u liefheb! Hoe had hij ook een ander antwoord kunnen geven aan Hem, dien hij gedurende drie jaren had leeren kennen, van wiens lippen hij de woorden des eeuwigen levens vernomen had. Hoe zou Petrus Christus niet liefhebben, die hem uit zijn diepen val, met zoo ondenkbare vriendelijkheid, zij het ook onder bittere tranen, had opgericht, en die, na zijne opstanding, hem zoo vol van liefde te gemoet kwam. Gewis, Petrus! men gelooft u, dat gij Jezus liefhebt; want wien veel vergeven is, die heeft veel lief.

Eu zou ik U dan niet liefhebben, mijn Jezus! hoewel U niet ziende? Ik zie u niet, maar daarom zijt Gij toch, die Gij waart. Van uwe liefelijkheid en schoonheid ging niets verloren,

Gij schoonste! dien uwe discipelen in het vleesch zagen omwandelen, vol van genade en waarheid. Aan de kracht uwer woorden des eeuwigen levens is niets onttrokken, sedert Gij ten hemel zijt gevaren. Veelmeer is dit de uitnemende kracht van uw Evangelie, dat het ons U persoonlijk voor oogen stelt, en het geloof in uwen naam en in uwe liefde in ons harte plant. Ik benijd aan de apostelen het voorrecht niet, dat zij U gezien en liefgehad hebben, en ik verblijd mij in het geluk, mij door God geschonken, dat ik, hoewel niet ziende, in Jezus geloof en Hem liefheb.

O Heer, hoe zou ik U niet liefhebben? Er was een tijd, toen ik U niet kende en niet liefhad. Het is een armelijk en kommer-
vol bestaan, als men leeft zonder U. Toen kwam er licht in mijne duisternis, en ziet! mijn leven was een aaneenschakeling van schuld, die ik niet kwijten kon; ik was gelijk aan een fel bewogen zee, aan een sidderend blad; maar toen zijt Gij gekomen, Gij Eeuwige en Hooggeloofde! Gij zijt omringd van profeten en apostelen, die uwen lof vermelden, omdat Gij uw leven voor mij als een zoenoffer hebt gegeven, en omdat Gij verschenen zijt, om

de zonde weg te nemen. Welk een Evangelie — welke genade! Zoo groot eene genade, dat het onmogelijk wezen zou om er aan te gelooven, indien niet uwe kracht uit de hoogte het vermogen daartoe in mij werkte. Nu geloof ik, naar de werking van de sterkte uwer macht, Efez. 1: 19. Gij gaaft en geeft mij het geloof, dat Gij mij sedert lang met eere door het gericht hebt heengevoerd. Hoe zou ik U dan nu niet liefhebben! Duizendmaal jammer, dat de liefde in mijn hart niet gelijk is aan een stillen en diepen stroom, en toch heb ik U lief, mijn Jezus! ofschoon ik mij niet beroemen kan op mijn geloof en liefde, maar U alleen kan prijzen, U aan wien mijn geloof hangt en wien ik met mijne liefde smaak. Ik weet ook niets, waarop ik mijn vertrouwen of mijne bewaring zou kunnen stellen, als op U alleen, O Heer! Waarom zou ik U niet liefhebben, die mijn Heiland waart en zijt, en zijn zult al de dagen mijns levens. Zonder U kom ik geene schrede verder.

Onuitsprekelijke, heerlijke vreugde, als Gij ten laatste geopenbaard zult worden. Dan zal ik U in het Nieuwe Lied belijden, dat ik U liefheb en U zal liefhebben, en zien en weder

zien, en lief hebben. Onuitsprekelijke blijdschap, wanneer ik ontwaken zal naar uw beeld, en verzadiging van vreugde zal vinden in de aanschouwing van uw aangezicht, Heere Jezus Christus, die het leven en de liefde onzer zielen zijt!

Zeegnend zijt Gij opgevaren,
 Zeegnend keert Gij eenmaal weer;
 Blijf maar al mijn levensjaren,
 In 't geloof, mijn Troost, o Heer!

XXII.

OVERGAVE.

Zij vertieten alles en volgden Hem na.
 Luc. 5:11.

Het was niet veel wat Petrus moest verlaten, hij bezat niet meer dan zijne vischnetten. Maar het ligt niet aan het vele of weinige, het laatste kan juist dezelfde macht over ons hebben als het eerste. Sedert het heerlijke beeld Gods en de reine liefde tot God in ons verloren gingen, gaat onze liefde uit in alle streken, en zoekt hare spijs en

bevrediging. Het strijdt tegen onze natuur, om te hebben, als niet hebbende (1Cor. 7:29—31). Wij hebben en willen hebben, als konden wij niet leven buiten de dingen dezer wereld en de heerlijkheid van het schepsel, en toch sterft de wereld ons af en wij der wereld.

Tot U, mijn Heiland, die de oorsprong en de volheid aller gaven zijt, hef ik mijne oogen op. Mijne hulpe is van U. Ps. 121:2. Daar staat geschreven, dat uwe eerste discipelen alles verlieten om U te volgen, en ik weet, dat door alle eeuwen heen niets is verloren gegaan van deze zelfde kracht, die Gij gedurende uwe omwandeling op aarde aan sterfelijke menschen hebt geopenbaard. Gij zijt gisteren en heden en tot in eeuwigheid dezelfde. En ofschoon Gij onzichtbaar zijt, er gaat toch niet minder eene levendmakende kracht van U uit. Help dan ook mij uit het doolhof mijns harten, uit de valsche liefde dezer wereld. Gelijk Gij het meer van Gennesareth en het scheepje van Petrus vriendelijk wildet naderen — want Gij zijt genadig en barmhartig — zoo nader ook de plaats, waar ik mij bevind. Hoe zal ik tot U opvaren, als Gij niet eerst tot mij nederdaalt? Hoe kan ik tot U komen,

als Gij niet tot mij komt? Maar zie, ik bemerk dat Gij komt. En wat zal ik zeggen? Als ik in waarheid zal spreken voor het aangezicht van U, die alles weet en voor wien mijn hart en leven open ligt, die ieder mijner gedachten weet, elken blik mijner oogen kent, hoe zou ik anders voor U kunnen getuigen, dan al mijne broeders en zusters getuigd hebben: ik ben de voornaamste der zondaren, 1 Tim. 1: 15. Waartoe zal ik vele woorden spreken, als al mijne woorden slechts dat eene kunnen uitdrukken, dat ik Uwer niet waardig ben. Maar Gij hebt den naam, die U van den Vader gegeven is en dien den Geest ons leert uit te spreken, den naam Jezus — Heiland der zondaren. O, mijn Heiland! het is mij goed dat Gij mijne stem, mijne verzuchtingen hoort, Ps. 116: 1. Ik smEEK U, laat uw aangezicht over mij lichten, laat mij uwe liefelijke stem hooren. Het is uw aangezicht, dat over den verschrikten Petrus in zijn scheepje lichtte. Het zijn uwe lippen die in de waarheid en de kracht Gods zeggen: Vreest niet, Luc. 5: 10. O Heer, zoo heeft nooit een mond tot mij gesproken, zoo vermocht geen mond te spreken, als Gij alleen,

die alles wat mij met vrees zou kunnen vervullen in uwe handen hebt genomen. Mijne zonden, mijn dood, Gods ongenade, mijn tijd, mijn oordeel en de eeuwigheid — Gij draagt alles in uwe hand, Gij zijt de Heer over alle dingen en hebt de macht om ook tot mij te zeggen: Vrees niet. Ik bid U, die de liefde en het leven mijner ziel zijt, laat mij opstaan en tot U gaan; laat mij gelooven in kinderlijken eenvoud, en in het toeverzicht eens vriends, dat Gij mij verlost, verworven en gewonnen hebt, en dat mij door U den weg tot God is geopend geworden: uw lichaam en bloed zijn mij daarvan de getrouwe getuigen. En hoe zou ik dan niet alles laten en verlaten, nu ik U zien en erkennen mag? Zou ik U niet volgen? Gij zijt mijn licht, mijn heil, mijns levens kracht! Ps. 27 : 1. Laat slechts uw aangezicht over mij lichten — zoo zal ik hemel en aarde, vreugd en droefheid, ja mij zelven verlaten, om U te volgen.

Door uwe barmhartigheid zal ik vasten, namelijk, alles, alles, alles verzaken, het hoofd gezalfd en met gewasschen aangezicht, Matth. 6 : 17.

Niets haalt bij uw' liefde op aarde,
U te lieven, heeft slechts waarde!

XXIII.

NAVOLGING.

Volg Mij. Luc. 9 : 57—62.

O Jezus, Heiland mijner ziel! zeg mij, wie zijt Gij, dat men alles verlaten moet om U te volgen? Wat biedt Gij aan, dat Gij zoo onvoorwaardelijk tot mij zegt: Volg mij! Zijt Gij dan niet in armoede geboren, armer dan ik? Hebt Gij niet armelijk geleefd, zonder gunst van de grooten der aarde? Hebt Gij niet veertig dagen en veertig nachten honger geleden? Zijt Gij niet naakt, hongerig, dorstig, met een verscheurd lichaam aan het kruis verhoogd en gestorven? Zelfs den rok niet, waarover de krijgsknechten het lot wierpen, hebt Gij den uwen nagelaten, Joh. 19 : 24. In een vreemd graf hebt Gij gerust. O mijn Heer en Heiland, verklaar mij, waarom het waardig en recht, billijk en heilzaam is, U te volgen, Gij zijt niet, gelijk deze wereld, als een gepleisterd graf van binnen vol roof en doodsheenderen. Gij zijt schooner dan de zon, rijker dan de wolken en de diepten der zee, want

Gij neemt mijn knechtsgestalte aan en Gij zijt de waarachtige God en het eeuwige leven. Gij hebt oogen, die mijne ellende aanzien en de benauwdheden mijner ziel ontdekken, Ps. 31 : 8. Gij hebt een aangezicht, waarvoor menschen en engelen zich bedekken, en handen die vervuld zijn van zegeningen. Uw hart is de bron van het eeuwige leven, uw lichaam de rechte spijs en uw bloed de rechte drank. Toen Gij stierft hebt Gij uw hoofd ten hemel gericht om aan te toonen, dat Gij de Zoon des welbehagens zijt en Gods welbehagen ons verworven hebt; Gij breidt uwe armen uit over de geheele wereld, en uwe voeten zijn gericht naar de aarde, als vanden Overwinnaar, die alle machten en vorsten der duisternis vertreden hebt. Der verlatene moeder geeft Gij eenen zoon, den zoon eene moeder, en eenen, die in den dood der verdoemenis leeft en voor haar beeft, schenkt Gij het Paradijs. Zoet zijt Gij, mijn Jezus! o hoe gaarne denk en spreek ik over U, als mijn stilzwijgen niet luider over U spreekt dan al de redenen mijns monds. Gij zijt de vervulling van al mijne wenschen, van al mijne begeerten, de helft is mij niet aangezegd. Welgelukzalig zijn uwe

knechten, die gedurig voor uw aangezicht staan, die uwe wijsheid hooren. (1 Kon. 10 : 7, 8).

Kom dan mijne ziele te hulp, o Heere! om U te volgen; kom haastig, Heer, en help! Laat uw aangezicht voor mij blinken als de zon, Mathh. 17 : 2. Schenk mij in dezen wintertijd iets van de warmte der eerste Christenen, van den ijver dier maagden, die de bruidegom te gemoet gaan. Erbarm U over mij en neem van mij weg de dwaling, dat uw juk hard en uw last zwaar zou zijn om te dragen. Is van nu aan de hemel geopend (Joh. 1 : 52), zoo laat over mij komen den dauw des hemels en de kracht en de waarheid Gods; omgordt mijn gemoed, sterk mijn vertrouwen, bind mijne gedachten en begeerten met de zachte koorden der liefde, opdat ik U volge. Kort zij mijn afscheid van de wereld en hare liefde, namelijk, van haar bedriegelijk wezen. O, Heer, gebied mij U te volgen en laat mij ervaren dat Gij als een doorbreker voor mij optrekt (Matth. 2 : 13) en dat woorden des eeuwigen levens van U uitgaan; wees mij nabij dag en nacht, gelijk de wolkkolom des daags en de vuurkolom des nachts het volk van Israël voorging.

Gedoog niet, dat ik eerst mijne dooden begrave, en vergun mij niet afscheid van hen te nemen.

Waarheen zal ik U echter volgen? Gij voert tot gerechtigheid en gericht; ik belijd voor U, dat ik gezondigd heb en mijne ziel walgelijk was, toen ik geboren werd (Ezech. 16 : 5). Wie U volgt, trekt gaarne naar de diepte; uwe geestes-kinderen ijveren om den ootmoed, en leeren wel — want zij leeren van U den grooten Meester — om nederig te zijn en anderen uitnemender te achten dan zich zelve. Maar Gij verhoogt ook de nederigen en geeft den armen van geest het koninkrijk der hemelen. Gij kroont met genade en barmhartigheid; Gij doet ons opvaren met vleugelen, gelijk de arenden, Gij laat ons loopen zonder moede, en wandelen zonder mat te worden, Jes. 40 : 41. En al hadt Gij niets waarop Gij het hoofd kondet nederleggen, Gij hebt toch een trouwe en sterke hand, waarin ik mijne ziel kom nederleggen en een hart waarop ik al mijn vertrouwen stel. Uwe is de Vader in den hemel, die mij om uwentwil eeuwiglijk zegent, Uwe is de Geest, die mij in alle waarheid leidt. Nu dan, help mij, lieve Heiland! dat ik U gewilliglijk volge, gelijk Rebecca Eliëzer;

en wanneer ik U ten laatste zien zal, wil ik gelijk Rebecca mijn aangezicht bedekken (Gen. 24 : 65), en mij met Abraham, Isaak, en Jakob verblijden in het eeuwige leven.

Waar ik zetten moog mijn schreên,
 Gij, o Heer, ja, Gij alleen,
 Zult mijn vreugdewijn,
 Melk en brood mij zijn.

XXIV.

ZONDER ZORG.

*Werpt al uwe bekommernissen op Hem, want
 Hij zorgt voor u. 1 Petr. 5 : 7.*

Tot de groote vreugden van het eeuwige leven dat wij verbeiden, zal behooren, dat Gods kinderen zonder zorgen leven. Een enkele blik op den levendigen God zal voldoende zijn om voor niets bezorgd te zijn.

Hoort gij 't echter wel, dat Gods kinderen ook reeds in dit leven al hunne zorg op den Heer moeten werpen. En gevoelt gij, welk stil en innig geluk de groote God ons gunt, dat wij als kinderen vroolijk voor zijn aan-

gezicht mogen wandelen? Ik hoor en bedenk, ik gevoel en bewonder, en overleg wat Petrus schrijft: Werpt al uwe bekommernis op Hem, Hij zorgt voor u.

Zorgen liggen als een zwaren last op het hart; zij zijn ongoddelijk en als donkere wolken, die het aangezicht van den almachtigen en genadigen God voor mij verborgen houden. Zij zijn nutteloos, want met al mijn zorgen vermag ik geen haar van mijn hoofd wit of zwart te maken. Dat weet ik: maar die wetenschap verbant nochtans mijne zorgen niet. Al mijne zorgen omringen mij als zoovele valsche vrienden — de kleine zorgen zoowel als de groote zorgen. Ja, de groote zorgen en bekommernissen — want ik moet sterven en gesteld worden voor Gods aangezicht en zijn rechtvaardig gericht.

Mijn God, Gij zorgt voor mij, gelijk de Geest der waarheid betuigt: Hij zorgt voor u. Gij hebt voor mij gezorgd nog eer ik geboren werd. Wat geen oog gezien, geen oor gehoord heeft, en in geen menschenhart is opgeklommen, openbaar mij dit door uwen Geest: dat uw eengeboren Zoon eenmaal een eeuwig geldende volmaakte offerande voor mij gebracht

heeft. Jezus Christus, het eeuwig geldend volmaakt offer — verzegel dat geloof, o Geest der Heerlijkheid! aan mijnen geest, dan zal ik de zwaarste zorgen voor mijn ziel, en de bezorgdheid wegens mijne zonden en mijne eeuwige toekomst aan het kruis van Christus nederleggen en met Hem in zijn graf begraven. God aller genade (1 Petr. 5:10), die mij tot hiertoe geholpen hebt, help mij ook verder! Mijne oogen zien op Jezus, die al mijne zorgen en zonden gedragen heeft, daarvoor loof en prijs ik uwen naam, God mijner vaderen! Hoe zoudt Gij mij met Hem niet alle dingen schenken? Ja, mijn Vader, schenk mij, wat uw kind behoeft, vertrouwen, vast vertrouwen; vertrouwen, hetzij dan dat ik zien moge, of niet zie. Mijn Heiland, geef mij, wat ik niet heb, als Gij haar niet geeft, de edele schaamte der uwen, wanneer zij zien, dat de vogelen des hemels zonder zorgen daarhenen vliegen (Matth. 6:26), en U toch niet verstaan konden, toen Gij vraagdet: gaat gij dezelve niet *zeer* veel te boven? Alle — alle — alle mijne bekommernissen werp ik nu op u, God, mijn God! Zijn het zorgen voor mijne onderhouding en bewaring, neem Gij ze in uwe handen, God, mijn Schepper! Zijn het

zorgen om mijne verdiensten, ik werp ze op U, God, mijn Verlosser! die mijn verdiensten gedragen en het leven voor mij verworven hebt. Zijn het zorgen voor mijne heiliging en volmaking. Heere God, Heilige Geest! werk in mij, dat ik geheiligd en volmaakte worde.

Ga uit, o mijne ziel! de dag is opgegaan tot volle klaarheid. Aan het kruis is uw Verzoener voor u gestorven, en in den hemel berust alles in zijne handen. Het begraven mijner bekommernissen zij mijn avondoffer, en de verheerlijking Gods mijn morgenoffer.

In d'afgrond moet mijn rouw verzinken,
 Die wereld, dood en hel mij wrocht;
 Ik moet den kelk der vreugde drinken,
 Met 's Heilands bloed voor mij gekocht.

XXV.

VERSTERKING.

David sterkte zich in den Heer, zijnen God.

1. Sam. 30 : 6.

Ontbonden te worden en met Christus te zijn — dat was voor allen, die U, o Jezus! hebben beleden en door U verzocnd zijn met

God, zeer verre het beste, Fil. 1 : 23. De stad, waarin Gij zelf woont (Hebr. 11 : 16) en waarin de dood niet meer zijn zal, noch rouw, noch gekrijt, noch moeite (Openb. 21 : 4), was het doel van het verlangen onzer vaderen, en daarheen strekt zich het verlangen van uwe kinderen uit.

O, ware ik dáar, en mocht ik staan,
 Reeds nu, mijn God! voor uwen troon.
 Dáar voor uw aanschijn henengaan,
 En 't lied des lofs, op hoogen toon,
 Met uwe eng'len doen weergalmen.
 Bij het wuiven mijner palmen!

Gelijk Gij zelf echter op den weg uit de beek gedronken hebt, om daarna het hoofd omhoog te heffen (Ps. 110 : 7), zoo geef, Heere Jezus! dat ik mij als David, tot aan den ingang van het eeuwige leven sterke in U. David had behoefte aan deze sterking. Saul was tegen hem, en David dacht niet anders of hij zou één der dagen door Saul's hand omkomen (1 Sam. 27 : 1); in Ziklag, in het vreemde land, had hij een toevlucht gevonden, maar toen David het vertrouwen der vorsten verloren had (1 Sam. 29), verbrand-

den zij Ziklag. Maar David hief zijne stem op en weende, en hij werd zeer beangst, want het volk wilde hem steenigen. (1 Sam. 30 : 1—6.) En nu rijst de beangste twijfel op in David's ziel : als allen tegen u opstaan en alles u tegen is, is dat niet een onbetwistbaar teeken, dat God zelf tegen u is? Arme, arme David!

Maar David sterkte zich in den Heer, zijnen God. O mijn God, laat het ook mij gebeuren, dat ik mij in U, Gij sterke God! (Jes. 9 : 5) sterken kan. Hebt geloof op God, — zoo spreekt Gij, mijn Heiland, Mark. 11 : 22. Het kan mij niet schaden, in mijn leven te ervaren, dat hier beneden slechts nood en angsten zijn — want het is de waarheid — en hoe verder ik mijne schreden richt. zet ik mijne voeten al dieper in het dal der droefenis : maar bij U, sterke God! is geen nood en geen droefenis. Gij zijt de levendige God: al mijne dagen waren in uw boek geschreven, als zij geformeerd zouden worden. toen nog geen van deze was, Ps. 139 : 16. Gij, die ook mijne haren des hoofd hebt geteld (Matth. 10 : 30), zoudt Gij dan geen acht geven op den nood mijner ziel? Gij, die alle dingen weet, wat zou er in mijn leven en in mijn binnenste voor U verborgen

zijn! Gij, die niet slaapt of sluimert, vergeef het mij, dat ik aan U kon twijfelen.

Maar, is het niet een bodemlooze afgrond, die mij van u scheidt en verbant. David kon U op duizend niet één antwoorden — ik evenmin. Gij zijt heilig, Heer! en hoe kan ik verzekerd zijn, dat uw toorn mij niet ten verderve zal wezen? Gij, mijn Jezus! wonderbare Heiland, die met onbetwistbaar recht genoemd zijt het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt (Joh. 1 : 29), Gij hebt dezen afgrond aller ellende weggenomen!

Alle schuld hebt Gij gedragen,
En wij mogen niet versagen.

Daarom versagen wij niet. Ik weet, dat Gij mij van God gegeven zijt, en dat uwe genade, zoowel eene vrije als eene alle zonden bedekkende en uitdelgende genade is. Uwe eere, mijn Heiland! gaat al mijne waardeering en al mijn lof te boven.

Laat mij uwe heerlijkheid — de grootheid, kracht en algenoegzaamheid van uw lijden zien! Geef, dat ik nimmer vergete, dat uw bloed in den hemel betere dingen spreekt dan Abel's bloed, en dat het op aarde mijn geweten rei-

nigt, Hebr. 12 : 24, 9 en 14. Breng mij in brood en wijn al meer te binnen, tot uwe gedachtenis en aanbidding, dat Gij mij met God verzoend hebt in uw lichaam aan het kruis, Efez. 2 : 16. Dit zal mijn hart verheugen en mijnen mond doen juichen. En gelijk David telkens het hoofd weer ophief en Amalek versloeg (1 Sam. 30:17), zal ik door de kracht Gods in het geloof leven, en altijd goeden moed hebben (2 Cor. 5 : 6); en ten laatste zal ik U zien, mijn Jezus, die mijn leven zijt! en ik zal mij verheugen met eene onuitsprekelijke en heerlijke vreugde. 1 Petr. 1 : 8.

Bewaar me in nood en dood,
Tot ik vóór U verschijn,
En aan uw disch genood,
Uw bruilofstgast mag zijn.

XXVI.

HET OORDEEL OVER ONS ZELVEN.

Want indien wij ons zelven oordeelden, zoo zouden wij niet geoordeeld worden.

1 Cor. 11 : 31.

Ja, Heer! Gij wilt dat de mensch zichzelf oordeele en vernedere. Want een ieder, die

zich zelve verhoogd, zal vernederd worden, en die zich zelve vernedert zal verhoogd worden (Luk. 18 : 14.). Gij trekt de machtigen af van hunne tronen, en verheft de nederigen. (Luk. 1 : 51.) Hoe duidelijk hebt gij uw welgevallen uitgesproken, over het oordeel waarmede de tollenaar zichzelve oordeelde in den tempel! Oog en hand, stand en stem, geest en woord — alles is doordrongen van dit éene: hij oordeelde zichzelve. Alzoo zetten al uwe kinderen hunne schreden in het dal des ootmoeds, en wandelen met diep gebogen zin. Abraham, ofschoon de Schrift hem noemt de Vader der geloovigen, zegt van zichzelve, dat hij stof en asch is, (Gen. 18 : 27.); Johannes de Dooper, ofschoon onder degenen die van vrouwen geboren zijn, niemand opgestaan is, meerder dan hij (Matth. 11 : 11), en ofschoon hij voor den Heer heenging in den geest en de kracht van Elia (Luk. 1 : 17.), achtte zichzelve niet waardig Gode den geringsten dienst te bewijzen (Joh. 1 : 27), Paulus, ofschoon beroemd als prediker der gerechtigheid en overvloediger gearbeid hebbende dan zij allen (1 Cor. 15 : 10), noemt zichzelve de voor naamste der zondaren (1 Tim. 1 : 15). Hoe

onderscheidt, o Heer! het sieraad van den ootmoed al uwe kinderen. Welk een U welbehagelijk versiersel zal voor mijn verborgen mensch juist dezen ootmoed zijn, die uit het oordeelen van mij zelven is ontstaan, en door het bewustzijn van mijne zonde is ontwikkeld. O, indien ik altijd leefde gelijk het uwe kinderen betaamt, altijd mij zelven oordeelend; dan zou ik mij in waarheid, met Paulus, voor de grootste der zondaren houden, mij zelven alle troost onwaardig, daarentegen alle onspoed waardig achten, niet toornen op hen, die kwaad van mij spreken, gaarne onopgemerkt en onbekend blijven; liever mijne gebreken dan mijne deugden openbaar maken, zonder toornig te worden, als ik gescholden word, en zonder zelfverheffing mijn lof hooren vermelden; mijns naasten feilen met hartelijk medelijden bestraffen; alle wederwaardigheden geduldig dragen, als zonder uitzondering komende uit de hand van God zelf; en de bron van alle onrust en misnoegen in mij zelven zoeken. In welk een kracht en vrede zou ik mijnen weg bewandelen, als het oordeel over mij zelven mij vernederd had! Maar o, mijn God! wie ben ik? Gij weet het. Dit eene mag

en wil ik — U mijn Jezus, die uzelf ver-nederd hebt tot in den dood, bidden, dat gij mij de genade van den ootmoed wilt verleenē. Hoeveel reden heb ik om mij zelven te oordeelen!

God is mijn Schepper, ik ben een adem-tocht zijns monds. Alzoo zou het billijk en recht zijn, dat ik U, mijn God! liefhad met alle krachten en met mijn geheele ziel. De ster-ren des hemels zijn niet getreden uit de baan waarin Gij haar gesteld hebt, de winden zijn niet ongehoorzaam geweest; maar ik nietig schepsel ben afgeweken van God en zijne liefde. Zooveel en zoover ik terug kan denken, vind ik bij alle lusten, die mij bevangen, slechts afkeering van God; — bij alle zucht naar ge-not, niet de minste opgewektheid om in God alleen mijne vreugde te vinden. Ik ben een hunner, van wie de profeet zegt: dat zij de springader des levenden waters hebben verla-ten om zich zelven bakken uit te houwen, gebrokene bakken, die geen water houden, Jer. 2:13. En hoe zou ik de wegen Gods hebben kunnen bewandelen, waar de eenige kracht — de kalme en krachtige liefde — in mijn gebeente was verdroogd? Dat is mijne dwaasheid, mijne ellende — mijn schuld, mijn

groote schuld. Daarin wil ik mijzelven oordeelen.

God heeft mij op arendsvleugelen gedragen, Ex. 19 : 4. Hoe menige kuil, waarin geen water was (Gen. 47 : 24), zou mij verslonden hebben, indien niet Gods hand mij daaruit verlost had. Mijn voet was vaak verward geraakt in een doodelijk net. Maar Gij, Heer hebt mijne voeten uit het net uitgevoerd, Ps. 25 : 15. O, mijn getrouwe God! daarvoor wil ik zevenmaal des daags U loven (Ps. 119 : 164) en te middernacht opstaan om U te loven, Ps. 119 : 62. Maar Gij weet het, mijn God! hoe flauw en mat mijn dank was Dat is mijn schuld, mijn groote schuld, mijne ondankbaarheid — mijn eigen schuld.

In welke spelonk zou ik mij verbergen? Vader der barmhartigheid! als ik de liefde gedenk, waarmede gij mij hebt liefgehad vóór de grondlegging der wereld (1 Petr. 1 : 20) en die Gij geopenbaard hebt in uwen zoon Jezus Christus. Deze liefde is licht en leven, kracht en waarheid. Zij is zoo groot, dat zij al mijne gedachten overtreft — en zij bezit eene kracht, die het geweten reinigt van de doode werken, Hebr. 9 : 14. Alleen deze liefde, waarmede de

Zoon Gods voor mij gestorven is, kon mij vrij maken van den vloek der wet en de smarten der hel. O, mijn God, doe het voorhangsel scheuren, opdat ik uwe liefde in het aangezicht van den gekruisigden Jezus rechtmoge aanschouwen. Hier ontwaak ik. In dit leven mag ik nog slechts denken aan mijn schuld, die een zoo groot offer eischte, en in mijn sterven wil ik nog belijden, dat ik de voor-naamste onder de zondaren ben.

Ik ben geoordeeld — o, mocht ieder aan mij kunnen zien, dat ik ben, die ik ben — een boosdoener.

Ik word niet geoordeeld, want mijne oogen zien Jezus, die onder de doornenkroon mijn oordeel heeft weggedragen.

Ik val met diep geroerd gemoed,
 Mijn Koning en mijn Heer te voet; —
 Gedenk ik mijnen levensloop,
 Dan wis'len smart en dank en hoop;
 Ik weet mij arm en zonder macht:
 Maar Gods genade is al haar kracht.

XXVII.

RUST.

Wij, die geloofd hebben, gaan in de rust.

Hebr. 4 : 3.

Het is, zooals Gods getuigenis luidt, dat de mensch kort is van dagen en zat van onrust, Job 14 : 1. Ik heb een onstuimig gemoed. De kleine en kleinste dingen zijn groot genoeg om mij onrustig te maken. Een klein eerbewijs brengt mij in beweging, de minste tegenspraak verstoort mij, de geringste verdenking drukt mij neder. O, hoeveel onrust! Hoe ver is het er af, dat ik zonder wereldvrees en zonder aardsche hoop zou kunnen leven.

Mijn jagend hart vliegt hier en daar,
Alsof ik Noach's duive waar!

En hoezeer verontrusten mij dan niet de waarlijk groote dingen. Hoe treurig, dat de wet der zonde in mijne leden is (Rom 7 : 23). Hoe zou ik niet onrustig zijn, daar ik de goddelooze lusten in mij voel leven. Want Gij, mijn God! zijt heilig en zult de wereld en mij met gerechtigheid oordeelen. Daarom ben ik

vol onrust, gelijk al mijne medezondaren, zij mogen lachen of weenen, gebrek lijden of in overvloed leven, lust of last ondervinden. Ik wend mij tot U, barmhartige God! verberg U niet voor de stem mijner smeeking. De Geest, die waarachtig is, zegt: Er blijft dan eene rust over voor het volk Gods. Hebr. 4: 9. Gij zelf hebt op den zevenden dag gerust van al uw werk. Dit getuigt het Oude Testament, en het Nieuwe Testament spreekt van de wonderbare rust, die mijn Heiland gevonden heeft in het graf. Hij kwam tot zijne rust, na veel onrust, Hij, die reeds in zijne kindsheid naar Egypte moest vluchten; die onrust leed door de verzoeking van den Satan; die des morgens en des avonds omringd was van de kwalen en moeiten der menschen. Welke eene moeite en onrust heeft U, o wonderbare Heiland, de laatste Vrijdag aangedaan. Hemel en hel, menschen en duivels, dorst en smarten, nagels en kruishout, spot en smaad hebben uwe heilige ziel bestormd — want gij droegt mijne zonden en de vloek voor mij. Maar de rust kwam, toen Gij, roepende met een groote stem, den geest gaaft Toen kwamen Jozef en Nicodemus en zij vonden rust in uw rust,

en de vrouwen werden stil bij het graf van U, den Onbegrijpelijke, die leeft van eeuwigheid tot eeuwigheid, en die dood waart. Dat is de rust des Nieuwen Testaments, de rust der verlossing en verzoening. Aanbiddenswaardige Heiland! nu weet ik, dat ook voor mij eene ruste voorhanden is; want Gij hebt haar gewrocht.

Hoor mijne bede, Gij vriendelijke Heiland van zondaren! Ontneem mij alle rust, die ik zocht en zoek in de wereld, in mijzelven of waar ook ergens elders; ontneem mij die rust, want bij dat verlies zou ik slechts winnen, omdat ik alleen de schaduwen der rust verlies. Maar geef mij uwe rust. Wij die geloofd hebben, gaan in de rust — zegt uw groote Apostel. Alzoo is het geloof in U de weg tot de rust. Het geloof is het werk, dat Gij, den levenden God, in ons hebt gewerkt. Als uw Woord zich in mij vermenigvuldigt, dan wordt het Geloof in mij geboren. Uw Woord is een groote geheimenis, want Gijzelf zijt van het woord het Begin en het Einde, het Licht en de Kracht. Uw woord verlicht, uw woord trekt met kracht en zachtheid te gelijk, uw woord beplant en bevrucht mijnen geest. En alzoo

men U veel en dikwijls mag aanroepen, Gij, Koning, voor wien men geduriglijk bidden zal (Ps. 72:15), zoo smeeik ik U: laat uw woord dat geloof in mij werken, dat ik U, den eeuwigen Zoon, in het hart moge zien, met de litteekenen der nagelen en onder de doornenkroon.

Hier vind ik rust Hier is een aanblik, die nooit vermoeit: de eeuwige schoonheid zelve. Hier sluiten zich de poorten van al mijn jammer; want Gij droegt mijne krankheid, en uwe wonden zijn de getuigenis mijner verlossing, van het volbrachte gericht, en van de volkomen overwinning der barmhartigheid. Nu ontbreekt mij niets meer, als de onthouding van alle dingen, het begraven mijner onrust, de aanbidding der onuitsprekelijke barmhartigheid Gods, dat ik geloove in den naam van den Eengeboren Zoon van God, en dat ik inga tot de ruste.

Laat deze rust in mijn gemoed,
O Heer, zoo onuitsprekelijk goed!
Me een voorsmaak van den hemel zijn.

XXVIII.

ALS EEN AREND.

Die uwe jeugd vernieuwd als eens arends.

Ps. 103 : 5.

Wat verzinnen en doen de menschen niet al op aarde, om kracht en frischheid, en als het zijn kan, den jeugdigen levenslust te heroveren en te bewaren. Armsten onder de armen, die den dood trachten te ontvluchten en niet bemerken dat zij den dood te gemoet ijlen! En terwijl wij slechts ouderdom en dood voor ons uit zien, is het geen wonder, dat neerslachtingheid en wrevel, als duistere schaduwen over onze ziel henen varen. o Wie het geluk van Naäman slechts vinden mocht : zijn vleesch kwam weder, gelijk het vleesch van eenen kleinen jongen 2 Kon. 5 : 14. o Wien slechts het lot van Mozes mocht te beurt vallen : ofschoon hij 120 jaar oud was, als hij stierf, zijn oog was niet donker geworden en zijne kracht was niet vergaan! Deut. 34 : 7.

Hoe kan ik aldus blijven wenschen; alsof ik niet reeds sedert lang wist, dat in U mijn Jezus, grootmachtig Heer en levende Heiland!

mij meer van den hemel is gegeven, dan in mijne gedachten kan opklimmen en mijne wenschen kunnen omvatten. Gij zijt de bron van het nieuwe leven. Uwe discipelen, die U zagen en U kenden, zagen geen dood en geen ouderdom, en geen droefheid; zij zagen slechts leven en vreugde, slechts vriendelijkheid en morgenrood, want zij zagen U, het heil der ziel en des levens. Zij waren die bruiloftskinderen, die onmogelijk treuren konden; want Gij waart met hen, Matth. 9:15. Het was de jeugd hunner zielen, de opgewektheid van hunnen geest, dat zij U dagelijks aanschouwden en hoorden, en bij toeneming verstonen, dat Gij zijt de Hooggeloofde, de waarachtige God en het eeuwige Leven.

Alzoo wordt mijne jeugd vernieuwd als eens arends. De ouden noemen den arend de zonnevogel, omdat zij van meening waren, dat de arend leeft en onderhouden wordt door een geheel bijzonderen invloed der zon. Maar dit is ontwijfelbaar zeker, o mijn Heiland! dat mijne ziel alleen onderhouden wordt door uwen bijzonderen invloed. O vergeef, vergeef mij, dat ik zoo vaak nalatig was om mijn ziel geheel te stellen onder uwen invloed,

vergeef mij, dat ik slechts voorbijging, waar ik U te gemoet had moeten snellen. Zonder gerechtigheid! laat uw licht en uwe warmte nu ten volle bij mij inwerken, en ik zal U antwoorden met dankbaarheid voor de volheid des levens, die ik van U mocht ontvangen. Op uw hoofd zijn vele kronen, Openb. 19:12. Zooveel kronen, zooveel werkingen van leven en jeugd hebben haren invloed op mij. Gij vergeeft mij al mijne ongerechtigheden, en uwe vergeving, mijn Heiland! is de onschuld mijner ziel; Gij genaast al mijne krankheden — uw heil en uw hulp maken mij gezond en vernieuwen mijne jeugd. Gij verlost mijn leven van het verderf — dat is de vreugdeolie voor treurigheid, het gewaad des lofs voor eenen benauwdten geest. (Jes. 61:1—3.). Gij kroont mij met goedertierenheid en barmhartigheden; zoo verkrijg ik nieuwe kracht om op te varen met vleugelen, gelijk de arenden. Heere Jezus! Gij, die de kroon aller kronen draagt, laat de glans uwer kroon stralen in mijne ziel, en ik zal mij baden in den overvloed van leven en jeugd, en in eeuwigheid den dood niet zien.

O ziele, ziele, mijne ziele! laat de dooden

hunne dooden begraven, neem geen afscheid van degenen, die in het huis zijn, Luk. 9:60—62. Gij behoort aan den man, op wiens hoofd vele kronen schitteren; Hij is de schoonste onder de menschenkinderen; Hij verzadigt uwen mond met het goede, en vernieuwt uwe jeugd als eens arends.

Hoe zal ik, een worm in 't stof,
Mij verheffen tot uw lof!

Ik aanbid uw liefde en macht,
Jezus! op wiens heil ik wacht.

XXIX.

ALS DE STERREN.

*Tel de sterren, indien gij ze tellen kunt,
zoo zal uw zaad zijn. Gen. 15:5.*

Door het geloof is Abraham uitgegaan, door het geloof is hij een vreemdeling geworden, door het geloof heeft hij Izak geofferd, in het geloof is hij gestorven, Hebr. 11:8—13, 17. Aan dat geloof van Abraham stelt de Heer de belofte voor, dat zijn zaad zou zijn als de

sterren aan den hemel; hij zag de belofte niet, want nog had hij geen zoon, maar hij heeft God getrouw geacht, en hij wist overtuigend dat Gods belofte niet faalt.

Nu zijn Abraham's kinderen als de sterren, en zij zullen in het Rijk des Vaders blinken gelijk de sterren. Sterren zijn wonderbaar — men kan waarnemen, dat zij uit- en inwendig licht zijn; zij staan hoog en vrij, zij zijn schoon en uitnemend. Dat weet ik, en toch weet ik eigenlijk nog slechts, dat zij wonderbaar zijn. Ook ik ben wonderbaar, want God heeft mij wonderbaarlijk gemaakt. Ik ben het gras gelijk, waarvan in den Psalm gesproken wordt (Ps. 90 : 5, 6), en ofschoon ik gelijk gras ben, zoo weet ik toch, dat de adem des Almachtigen en het leven van zijnen Zoon mij doorstroomen. Wat kon ik er niet al van zeggen, hoe wonderbaar ik ben. Maar, mijn God! al mijn weten van uwe sterren en van uwe kinderen is slechts stukwerk.

Als de sterren — dat geloofde Abraham.

Ja, Heer, Gij groote God! mij ontbreekt het niet aan de erkenning van de armzaligheid van het leven, en mij ontbreekt het gevoel niet van de onuitsprekelijke ellende, die mijn lichaam en

ziel bevangen heeft. Zonder dwang en geheel uit eigen beweging zegt Paulus: ik ben een zondig mensch (Luk. 5:8), en David zegt van zich zelven: mijne zonde is steeds voor mij (Ps. 51:5). Zóo duidelijk en levendig als dit inzicht voor hen was, zoo gevoel ook ik mij als geslagen en toch niet verslagen. Mijn Heiland! laat mij niet versagen, en ofschoon ik ijdel ben en van enkel ijdelheid omgeven, laat mij dit niet somber en verdrietig maken. Richt Gij mij op, Gij Schepper der lichtende sterren! en laat mijne ziel eene ster zijn, en schenk mij het geloof aan uwe beloften en uwe algenoegzame kracht.

Als de sterren! Abraham zal zich verwonderen, als ten jongsten dage de geheimenis van het Rijk Gods zal worden ontsluit. Ook ik zal zijn als een die droomt, wanneer ik door de kracht en de barmhartigheid van Jezus, die de zon van mijn leven is, in het eeuwige leven als eene ster aan den hemel mag staan en alle kinderen Gods zullen blinken als de sterren.

De harten naar boven! — Als de sterren! zegt de Waarachtige.

Mijn ziel zal vroolijk juichen
 en zingen uwen lof,
 Uw Woord, uw Macht, uw Daden,
 't biedt alles rijke stof,
 Om, vrij van zonde en banden,
 wat verder moog geschiên,
 Reeds hier, bij U daarboven
 Mijn erfenis te zien.

XXX.

HEIMWEE.

*Als de Heer de gevangenen Zions weder
 bracht, waren wij gelijk degenen, die droo-
 men. Toen werd onze mond vervuld met
 lachen, en onze tong met gejuich; toen
 zeide men onder de heidenen: De Heer
 heeft groote dingen aan dezen gedaan. De
 Heer heeft groote dingen bij ons gedaan,
 dies zijn wij verbljyd. O Heere! wend onze
 gevangenis, gelijk waterstroomen in het
 Zuiden. Die met tranen zaaien, zullen met
 gejuich maaien. Die het zaad draagt, dat
 men zaaien zal, gaat al gaande en weenende,
 maar voorzeker zal hij met gejuich weder-
 komen, dragende zijne schoren. Ps. 126.*

Gelijk droomenden, die in verrukking van zinnen zijn, zoo waren de eerste Christenen, die Jezus in het vleesch aanschouwden, en alzoo zagen zij, wat vele profeten en koningen begeerd hadden te zien, maar niet gezien hebben. Jezus was geen droombeeld. Hij is de Waarheid en het Leven, maar die Hem vinden en erkennen mochten, waren als in verrukking. Want in Hem vonden zij meer dan zilver en goud, meer dan Hemel en Aarde. Petrus roemt van de groote heerlijkheid, die hij gevonden heeft: Gij hebt de woorden des eeuwigen levens. Maar de vrouw aan Jezus' voeten (Luk. 7 : 36—50), heeft geene woorden bij de aanbidding van Hem, die tot haar spreekt: Ga heen in vrede.

Als in verrukking van zinnen zijn, o Heiland! te allen tijd zij, die U door den Geest der heerlijkheid erkennen.

Ik durf te zeggen het niet wagen,
Wat eens mijn ziel bestormen kwam,
Toen mij, in nu vervlogen dagen,
Uw aanblik, Heer! gevangen nam.

Dat bracht mij meer licht, dan mijne oogen
verdragen, en meer leven dan mijne ziel be-

vatten kon. Ik wist niet of 't waar was, wat mijne oogen aanschouwden. O Gij, Heere, Heere! — roept de ziele, die U lief heeft.

Petrus wilde reeds met U in den dood gaan, Matth. 26:35. Maar eerst moest hij uitgaan om met tranen te zaaien, zou hij met gejuich kunnen oogsten. Sedert de list des Satans den weg des doods beschaduwd heeft met den boom die lieflijk is om aan te zien, moet de weg des levens met tranen worden bevochtigd. Een wereld, die in het booze ligt, en een wet in onze leden, die strijd tegen de wet des nieuwen levens in ons (Rom. 7:23), bereiden ons vele tranen. Zoo zaaien, en zaaien altijd weder met tranen, zij, die naar het eeuwige leven trachten. Zalig zijt gij — spreekt de Waarachtige — die nu weent, want gij zult lachen, Luk, 6:21. Zalig zijn bij het weenen, en weenen bij het zalig zijn — dat is, o eeuwige Liefde! de wijsheid, waarmede Gij onzen weg hebt bereid, waarvan het einde zijn zal, gelijk Gij spreekt: gij zult lachen.

Ja lachen! Als droomenden zullen wij zijn, wanneer de eerste dingen zullen zijn voorbijgegaan en de volmaaktheid aanbreekt. Dan zal men zeggen: de Heer heeft groote dingen

aan ons gedaan. Groot, mijn Heiland! zal ik het noemen, wanneer in het eeuwige Leven mijne ziel ontwaakt naar uw Beeld, en onder de tranen van dit aardsche leven, mijn goddeloos wezen in U is opgelost. Groot zal in de opstanding het beeld des aardschen zijn, als ik het beeld des Hemelschen dragen zal, 1 Cor. 15 : 49. De gemeenschap met al de uwen in het eeuwige leven, zal alle begrip te boven gaan, Matth. 8 : 11. Maar

Wat kunnen droppels uit de bron
 Van ware vreugd mij schenken?
 Mij moet het licht der eeuwge Zon
 Met volle stroomen drenken,

en dan zal mijn mond vervuld zijn met lachen en mijne tong met gejuich, en ik zal mij verheugen met eene onuitsprekelijke en heerlijke vreugde, als ik U van aangezicht tot aangezicht zal zien, en Gij mij een leidsman zult zijn tot de levende fonteinen der wateren! Openb. 7 : 17.

Nu dan, Heer! uw wil geschiede, hetzij dan dat ik in dit leven vreugde of droefenis hebbe, — ik laat U niet los.

Ik wil in mijnen levenstijd,
 Om 't witte kleed slechts zorgen,
 Waarin ik tot in eeuwigheid.
 Bij U zal zijn geborgen.

XXXI.

TOT LOF VAN CHRISTUS.

Loof den Heer, mijne ziel! Ps. 103 : 1

In het eeuwige leven zullen wij veel van hetgeen ons in dit aardse leven nà aan 't harte ligt, niet meer bidden en bezingen; want in het eeuwige leven zal de dood niet meer zijn, noch rouw, noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn (Openb. 21 : 4), en alzoo ook geen bede meer om verlossing. Maar in alle eeuwigheid zal het halleluja niet ophouden; neen, het zal veel meer met nieuwe tongen worden aangeheven. En gij, mijne ziele! wilt gij het halleluja in het eeuwige leven zingen, dan moet gij het in dit leven reeds leeren.

Loof den Heer, mijne ziel! O, waak op, waak op, mijne ziel! Weet gij niet, dat alle

scheepselen, alle afgronden, vuur en stormwinden, bergen en heuvelen, den Heer moeten loven? Ps. 148: 7—9. Hoeveel meer gij, mijne ziel! die, naar Gods beeld geschapen, een werk zijner wijsheid en goedertierenheid zijt. Weet gij niet, dat al wat adem heeft den Heer moet loven? Ps. 150: 6. O, mijne ziel! gij zijt dood, traag, ondankbaar, en daar moest geen adem in u zijn, wanneer gij den lof des Heeren niet vermeldt.

Maar, Heer! de lofzang is in stilheid tot U in Zion, Ps. 65: 2. Daarom bid ik U: leid mij in de stilheid in Zion, opdat de Geest vaardig over mij worde, die U leert loven. Toen gij den man uit het Evangelie uwe handen op de oogen leidet, zag hij alles ver en klaar (Marc. 8: 25). Uwe hand, mijn Heiland! is niet verkort en niet verdord en niet verlamd. Wil mij door uwe hand de oogen openen, waardoor ik alles duidelijk moge zien, opdat het aanschouwen uwer wonderen, uwen lof in mij opwekke en verhooge. En waarheen zal ik mijne oogen wenden? Naar uwe werken, die Gij van de schepping der wereld afgewrocht hebt, of naar uwe groote barmhartigheid, die alle morgen nieuw is; naar uwe trouw,

die groot is (Klaagl. 3: 23), of naar U zelven, de A en de O, de eeuwige, hooggeloofde Schoonheid. Uw vinger regelt het getal der sterren, uwer handen werk; uw vinger schrijft in de aarde, Joh. 8: 8. Gij hebt de diepten der hel geschapen en Gij meet het uitspansel des hemels. Maar boven al uwe werken, zijt Gij, Jezus! zelf de eerste en de laatste. Geef mij ver en klaar te zien (Mark. 8: 25) en ik zal niemand zien dan U alleen, Matth. 17: 8. En, o wat zijt Gij groot en wonderbaar! Gij wilt woning maken in mijne armelijke gedachtenis; en ofschoon de wereld, al ware zij ook veel malen zoo groot, en gewrocht uit goud en edelgesteenten, zij zou nochtans te klein wezen om uwe enge wieg te zijn; toch zijt Gij het kind geworden eener nederige maagd, en Gij, die aan alle schepselen licht en lucht, voedsel en kleeding geeft, Gij laat U dienen door eenige vrouwen van hare goederen, Luk. 8: 3.

Mijn Heiland! U wil ik loven, en het zou mijne ziel verheugen, met vroolijk zingende lippen U te roemen (Ps. 63: 6); maar geef Gij mij woorden en gedachten, want ik vind geene woorden om uwe vernedering te roemen. Vriendelijke en nederbuigende Heiland! ik zie

op U, naar de heenwijzing van uwen getuige (Joh. 1: 29), als het Lam Gods dat de zonde der wereld wegneemt, de groote zonde, mijn ergerlijke zonde, waarvoor Gij boeten woudt, Gij, die de banden des doods verbreekt, uw lichaam voor mijn lichaam, uwe ziel voor mijne ziel geeft. Gij hebt der hel hare overwinning, den dood zijne macht benomen, het leven en de onvergankelijkheid aan het licht gebracht! Heer, Gij zijt groot en uwe grootheid is ondoorgrondelijk! Ps. 145: 3. U zal ik loven al de dagen mijns levens, want Gij geneest de gebrokenen van harte en verbindt hen in hunne smarten (Ps. 147: 3). Gij geeft den moeden kracht, en vermenigvuldigt de sterkte dien, die geene krachten heeft, Jes. 40: 29.

Gij hebt mij den nieuwen Geest gegeven en Gij zult in mij niet varen laten het werk uwer handen. O mijne ziel, loof den Heer! en wees verzekerd, dat Hij die door den Geest in U woont, grooter is dan de booze. En ofschoon ook in mijne leden de andere wet is, die afkeerig maakt van uwen lof, zoo is deze beproeving toch slechts tijdelijk. En gelijk Jacob, die om Rachel diende, niet zag op de zeven jaren en op het misnoegen van Laban,

maar op het einde, dat hij verbeidde, zoo moet gij, mijne ziel! uitzien naar de eeuwigheid, waar de Heer U van alle kwaad zal verlossen, en u zal doen blinken als een ster in het rijk des Vaders.

Dan zal ik, Godlijk Lam!
In eeuwigheid U prijzen,
Die van den hemel kwam,
Met uwe gunstbewijzen;
En aan uw Bruiloftsmaal,
Als 't leven van mijn leven,
Zal 'k in der Englen taal
U lof en eere geven.
